

Nowe życie Rzeczypospolitej Pawłowskiej. Samorząd planuje odbudować oficynę

Fot. Marian Paluszkiewicz

Rzeczpospolita Pawłowska, po której zostały ruiny pałacu nieopodal Turgiel, są jedną z wizytówek rejonu solecznickiego. Teraz samorząd planuje odbudować oficynę, która w przyszłości ma służyć działalności kulturalnej. Na przygotowanie projektu przeznaczono 190 tys. euro. »6-7

Konferencja medyczna w Ambasadzie RP

»8-9

Podsumowanie matury z języka polskiego

»12-13

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.it)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.it)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.it)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.it)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.it).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

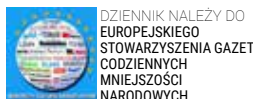
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: VŠĮ „Kurier Wileński”

Druk: VŠĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone do opinii redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Ponad tysiąc uczestników z całego świata przyjechało na Polonia_Camp 2025

Ponad 1 000 młodych osób z polskimi korzeniami, pochodzących z 46 krajów i sześciu kontynentów, uczestniczyło w pierwszym Światowym Spotkaniu Młodej Polonii – Polonia_Camp 2025, które odbyło się w dniach 17–20 lipca na kampusie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Wydarzenie zgromadziło młodzież polonijną wokół wspólnego przeżywania polskości, budowania relacji, poznawania kraju przodków i dyskusji o przyszłości.

MARSZAŁEK SENATU RP: „MARZENIA SIĘ SPEŁNIAJĄ”

Uczestników przywitała osobiście Marszałek Senatu RP Małgorzata Kidawa-Błońska, która objęła wydarzenie patronatem izby wyższej parlamentu.

– W Senacie RP wielokrotnie myśleliśmy o tym, co zrobić, aby młodzi ludzie z polskimi korzeniami przyjechali do Polski, żeby się poznali, ale także żeby zobaczyli, jak pięknym krajem jest Polska. Żeby pomyśleli, że warto tu studiować, może warto tu się zakochać, może warto tu prowadzić własną firmę. Dziś marzenia się spełniają – powiedziała Kidawa-Błońska.

W uroczystej inauguracji udział wzięli także Adam Bodnar, minister sprawiedliwości, Henryka Mościcka-Dendys, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych; Izabela Ziętka, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej; parlamentarzyści, władze uczelni wyższych oraz członkowie Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy Marszałek Senatu. Obecna była rów-

nież prof. Marta Mendel, prorektor SGGW.

PROGRAM POLONIA_CAMP 2025

Program Polonia_Camp 2025 był intensywny. Piątek i sobota upłynęły pod znakiem debat, warsztatów, aktywności sportowych i koncertów. Młodzi uczestnicy brali udział w dyskusjach o miejscu Polski we współczesnym świecie oraz o możliwościach dla polonijnej młodzieży na krajowym rynku pracy. Warsztaty tematyczne dotyczyły literatury, tradycji ludowych, kuchni, sportu oraz współczesnego języka polskiego.

Zorganizowano także poranne ćwiczenia aerobiku, mecz piłkarski z udziałem sędziego Szymona Marciniaka i wspólny bieg z mistrzynią olimpijską Małgorzatą Hołub-Kowalik. Ważnym punktem programu był występ zespołu „Wisła” z brazylijskiej Kuratyby. Wieczorne koncerty zgromadziły tłumy – wystąpili m.in. Justyna Steczkowska, Natalia Przybysz, L.U.C Rebel Babel z Belą Komoszyńską oraz artyści w koncercie piosenek Kory Jackowskiej pt. „Szał niebieskich ciał”.

EKUMENICZNA MODLITWA

Niedziela – ostatni dzień wydarzenia – rozpoczęła się modlitwą ekumeniczną

na. Polonia_Camp 2025 zakończyło się w atmosferze wzruszeń, licznych pożegnań i zapewnień o chęci powrotu do Polski. W oczach wielu uczestników była to nie tylko okazja do poznania innych młodych Polaków z całego świata, ale też impuls do pogłębienia własnej tożsamości i aktywności w środowiskach polonijnych.

Wydarzenie nie miało charakteru jednorazowego – według organizatorów, Polonia_Camp ma szansę stać się cyklicznym spotkaniem młodej Polonii z całego świata.

Organizatorem Pierwszego Światowego Spotkania Młodej Polonii Polonia_Camp 2025 jest Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” w partnerstwie z Fundacją „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego oraz Fundacją Instytutem Spraw Publicznych.

Wydarzenie jest objęte patronatem Marszałek Senatu Małgorzaty Kidawy-Błońskiej i jest dofinansowane w ramach konkursu realizowanego przez Senat RP – „Senat – Polonia 2025”.

Do zapoznania się z szerszym reportażem z pierwszego Światowego Spotkania Młodej Polonii – Polonia_Camp 2025 zapraszamy do najbliższego wydania magazynowego dziennika „Kurier Wileński”.

Opr. A.K. na podst.
mat.pras., inf.wł.

Litewska reprezentacja narodowa w koszykówce w Birsztanach szykuje się do mistrzostw Europy Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Kościół NMP w Szyłanach będzie obchodził 300-lecie

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w obchodach 300-lecia kościoła NMP w Szyłanach, które odbędą się 15 sierpnia 2025 roku o godz. 09:30. W programie przewidziane są również uroczystości odpustowe ku czci Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

Program:

09:30 – Msza Święta (celebruje bp Arūnas Poniškaitis) Po Mszy Świętej odbędzie się część artystyczna:

- Zespoły
- Grupy wokalne
- Targi i kiermasz świąteczny
- Twórcy ludowi

Z radością oczekujemy na Państwa obecność!

Historia:

W 1725 roku w Szyłanach zbudowano drewniany kościół, a dopiero w 1922 roku utworzono samodzielną parafię. W dzwonnicy kościo-

ła znajduje się dzwon z 1716 roku, ozdobiony koroną. Eksperti twierdzą, że dzwon został odlany w Królewcu i sprezentowany kościołowi. W dawnych czasach istniała tradycja, by ofiarować nowemu kościołowi dzwon jeszcze przed rozpoczęciem budowy.

Opowiada się również, że pasterze z Szyłan, pasąc bydło, znaleźli na wierzbie obraz Trójcy Świętej, który przypłynął do nich z nurtem rzeki. Obraz został zabrany procesyjnie do kościoła w Suderwie, jednak wciąż wracał do Szyłan. Trzeciej nocy obraz przemówił do mieszkańców we śnie: „Nie męczcie mnie, chcę pozostać tutaj, zbudujcie kościół w tym miejscu”. Mieszkańcy uznali to za znak od Boga i postanowili wznosić świątynię. Kościół jest drewniany, w stylu ludowej architektury, o prostokątnym planie, z dwoma wieżyczkami, wąską trójboczną apsydą i niską zakrystią.

Szyłany to etnokulturowa i etnograficzna wieś w pobliżu stolicy, która zyskała popularność dzięki znanemu szlakowi edukacyjno - poznawczemu w Regionalnym Parku Neris. To miejsce, gdzie przyroda i historia łączą się w jedno. Często można spotkać turystów dzielących się swoimi wrażeniami z wyjątkowych miejsc, takich jak bagno z rzadkimi, chronionymi storczykami, wzgórze grodziskowe w Nowej Rapie, czy kamienny bruk w lesie, który prowadzi do źródeł mitologicznych.

Z okazji jubileuszu wybudowania kościoła przygotowano specjalną 5-metrową palmę. To w tej okolicy, między Wilnem a Suderwą, 200 lat temu powstała tradycja wyplatania palm wielkanocnych.

Zapraszamy do odwiedzenia naszej pięknej okolicy! ■

Organizatorzy

Imieniny

22 lipca

Albina, Benona, Cyryla, Józefa, Magdaleny, Marii, Nicefora, Platona, Teofila

23 lipca

Apolinarego, Bogny, Bolesława, Brygidy, Jana, Joanny, Kasjana, Krystyna, Liboriusza, Olimpiusza, Romula

Cytat dnia

„To była sytuacja bez dobrego rozwiązania. Czasem tak się zdarza (...) Ale to, co zrobiono, z pewnością nie uczyniło systemu bardziej przejrzystym – wręcz przeciwnie” – powiedział prezydent Litwy Gitanas Nausėda o decyzji Ministerstwa Edukacji, Nauki i Sportu o automatycznym doliczeniu 10 punktów do wyników egzaminów maturalnych.

Liczba dnia

8,6 mln. euro – tyle ministerstwo ochrony kraju Litwy przeznaczyło na modernizację wojskowych stołówek. Stołówki będą zmodernizowane w jednostkach w Kazlų Rūdie, Taurogach i Mariamolu.

Rejon wileński zreorganizuje granice i status miejscowości: mieszkańcy nie mają powodów do obaw

Decyzją Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego z dnia 9 maja 2025 r. zatwierdzono plan granic i nazw miejscowości. Obecnie oczekuje się na jego zatwierdzenie przez Rząd. Zmiany powinny usprawnić procesy administracyjne – granice terytoriów zostaną jasniej określone, zmniejszy się zamieszanie związane z adresami, a mieszkańcy łatwiej będą mogli deklarować swoje miejsce zamieszkania, rejestrować majątek czy wyceniać nieruchomości. Ponadto, z inicjatywy samorządu, dąży się do ustalenia precyzyjnych granic miejscowości, aby nie przecinały one działek i były zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi.

„Jasno określone granice miejscowości pozwolą zapewnić skuteczniejsze zarządzanie terytoriami i rozwiązać problemy związane z obecnie obowiązującymi granicami, takie jak przecinanie zarejestrowanych działek czy budynków, czy niedokładności adresowe. Ponieważ jest to reorganizacja administracyjna, mieszkańcy nie muszą podejmować żadnych działań – wszystkie dane zostaną zaktualizowane automatycznie” – mówi Robert Duchniewicz, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Zmiany granic miejscowości przewidziane w planie zostaną wprowadzone w życie po zatwierdzeniu ich przez Rząd (w najbliższym czasie). Dopiero po podjęciu oficjalnej decyzji przez Rząd, dane w Rejestrze Adresów zostaną zaktualizowane, a także zostaną podjęte wszelkie inne niezbędne działania administracyjne.

Projekt ten obejmie wszystkie gminy rejonu, a dziesięciu miejscowościom zostanie nadany status miasteczka: Awizenie, Wielka Rzesza, Grygajcie, Czarny Bór, Niemież, Podbrzezie, Pogiry, Rudomino, Skojdziszki i Zujuny.

CO POWINNI WIEDZIEĆ MIESZKAŃCY?

• Mieszkańcy nie będą musieli podejmować żadnych dodatko-

■ Dziesięć miejscowości rejonu wileńskiego otrzyma status miasteczek Fot. vrsa.lt

wych działań, jeśli ich adres zmieni się wyłącznie z powodu reorganizacji administracyjnej (np. zmiana nazwy miejscowości lub gminy, gdy dawna wieś staje się miasteczkiem lub gdy kilka miejscowości zostanie połączonych);

• Dane dotyczące zadeklarowanego miejsca zamieszkania zostaną automatycznie zaktualizowane w państwowych rejestrach;

• Dane dotyczące nieruchomości również będą zaktualizowane automatycznie. Mieszkańcy zostaną indywidualnie poinformowani o konkretnych zmianach adresów, gdy tylko Rząd podejmie oficjalną decyzję, a nowe granice miejscowości wejdą w życie.

Należy zauważyć, że w związku z tą reorganizacją żadne opłaty dla mieszkańców się nie zmieniają, a wszystkie miejscowości, które staną się miasteczkami, pozostaną częścią rejonu wileńskiego.

O podjętej decyzji i planowanych zmianach granic szczegółowo można przeczytać na stronie samorządowej www.vrsa.lt.

Status lub zmianę nazwy swojego rejonu można sprawdzić na stronie usług elektronicznych Centrum Rejestrów www.regia.lt. Należy wybrać Samorząd Rejonu Wileńskiego, znaleźć swój adres w wyszuki-

warce adresów i w warstwie menu wybrać: Granice obiektów Rejestru Adresów, Uzgodnione miejscowości mieszkaniowe.

KONTAKTY DLA UZYSKANIA DODATKOWYCH INFORMACJI:

W sprawie granic miejscowości:

Starszy specjalista Wydziału Planowania Przestrzennego Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego
Ewelina Jurcewicz
e-mail ewelina.jurcevic@vrsa.lt
tel. +370 5 211 1129

W sprawie zmian związanych z adresami:

Starszy specjalista Wydziału Gospodarki Gruntami Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego
Renata Kozłowska
e-mail renata.kozlovska@vrsa.lt
tel. +370 5 240 1262

Starszy specjalista Wydziału Gospodarki Gruntami Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego
Jarosław Gasperowicz
e-mail Jaroslav.Gasperovic@vrsa.lt
tel. +370 5 210 9693

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

ŁĄCZNOŚĆ Rekord liczby zgłoszeń usterek GPS od pilotów

W związku z ogłoszeniem przez Urząd Regulacji Łączności (RRT), że od początku tego roku intensywność zakłóceń GPS utrzymuje się na wysokim poziomie, firma Oro navigacja zajmująca się kontrolą ruchu lotniczego ustanowiła w czerwcu rekord, zgłaszając 1 022 przypadki zakłóceń GPS. To prawie dwa razy więcej niż w maju i półtora razy więcej niż w kwietniu, kiedy zgłoszono odpowiednio 585 i 447 przypadków.

„Może to być więcej, ponieważ nie rejestrujemy zakłóceń, ale raporty otrzymane od pilotów” – powiedziała BNS Ingrida Daugirdė. Według danych dostarczonych BNS przez Oro navigacijos, liczba zgłoszeń pilotów dotyczących zakłóceń GPS w czerwcu tego roku była 22 razy wyższa niż rok temu, kiedy zarejestrowano 46 zgłoszeń pilotów. Firma podała, że w ubiegłym roku, do października, otrzymywała 25–55 zgłoszeń od pilotów miesięcznie. Później liczba zgłoszeń wzrosła z 78 w październiku do 267 w listopadzie i 483 w grudniu.

KOREA PÓŁNOCNA Zakaz wstępu zagranicznym turystom do nowo otwartego kurortu

Korea Północna zakazała w tym tygodniu obcokrajowcom odwiedzania nowo otwartego kurortu plażowego, ogłosiła administracja turystyczna kraju, kilka dni po tym, jak rosyjski minister spraw zagranicznych Siergiej Ławrow odwiedził ten obszar. Analitycy twierdzą, że od pierwszych lat swoich rządów przywódca Pjongjangu Kim Dzong Un wykazywał żywe zainteresowanie możliwością promowania turystyki w Korei

Północnej. Rozwój obszaru turystycznego Wonsan-Kalma był kluczowym celem. Na początku tego miesiąca nadmorski kurort otworzył swoje podwoje dla lokalnych mieszkańców. Luksusowy obszar turystyczny może pomieścić do 20 000 osób i według Pjongjangu jest „światowej klasy kurortem kulturalnym”. Według Korei Północnej, Wonsan-Kalma oferuje również kąpiele morskie, różne obiekty sportowe i rekreacyjne.

WATYKAN Papież rozmawiał z Benjaminem Netanjahu po izraelskim ataku na kościół w Strefie Gazy

Papież Leon XIV podkreślił znaczenie ochrony miejsc kultu podczas piątkowej rozmowy z premierem Izraela Benjaminem Netanjahu, poinformował Watykan. Leon XIV zadzwonił do Netanjahu po śmiertelnym izraelskim ataku na jedyny kościół katolicki w Strefie Gazy. Papież powtórzył również swój apel o negocjacje, zawieszenie broni i zakończenie wojny oraz wyraził zaniepokojenie „dramatyczną sytuacją humanitarną” w Strefie Gazy, podał Watykan.

UE Nowe sankcje wobec Rosji

Po tym, jak państwa członkowskie Unii Europejskiej (UE) uzgodniły w piątek 18 lipca 18. pakiet sankcji wobec Rosji, szef litewskiej dyplomacji Kęstutis Budrys

powiedział, że są one wymierzone w gospodarcze serce wojny przeciwko Ukrainie. „Zielone światło dla 18. pakietu sankcji! To europejski sposób na nałożenie sankcji, których Rosja nie może zignorować – są one wymierzone w gospodarcze serce wojny” – napisał Budrys w piątek na portalu społecznościowym X. Zauważył, że dodatkowe sankcje na ponad 100 statków-cieni, 22 rosyjskie banki, rurociągi Nord Stream i obniżenie pułapu cen ropy zapewniają, że Rosja „pozostanie na prostej i wąskiej ścieżce do krwawych pieniędzy”. K. Budrys wezwał również Stany Zjednoczone do przyjęcia surowych sankcji wobec Rosji.

INWESTYCJE Identyczne oferty dla Litwy i Estonii za udziały w Air Baltic

„Litwa i Estonia złożyły identyczne oferty nabycia udziałów w narodowych lotewskich liniach lotniczych Air Baltic” – potwierdziło BNS lotewskie Ministerstwo Transportu. Estoński minister infrastruktury Kuldars Leis ogłosił na początku lipca, że Łotwa zaoferowała Estonii nabycie udziałów na takich samych warunkach jak Litwa i niemiecka Lufthansa – do 10 proc. za 14 mln euro. „Oferta Łotwy dla Estonii i Litwy była taka sama. Dodatkowe informacje na temat warunków oferty i negocjacji międzyrządowych nie zostaną ujawnione, aby nie podważać dalszych postępów Air Baltic w kierunku IPO” – powiedziało lotewskie Ministerstwo Transportu w komentarzu dla BNS. „Rozmowy z Estonią i Litwą są kontynuowane, ponieważ długoterminowy rozwój Air Baltic i wzrost wartości firmy przyniesie korzyści całemu regionowi” – powiedział minister.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras. Fot. EPA-ELTA
alicja.klonowsk@kurierwileński.lt

Nowe życie Rzeczypospolitej Pawłowskiej. Samorząd planuje odbudować oficynę

Antoni Radczenko

Rzeczpospolita Pawłowska, po której zostały ruiny pałacu nieopodal Turgiel, są jedną z wizytówek rejonu sołecznickiego. Teraz samorząd planuje odbudować oficynę, która w przyszłości ma służyć działalności kulturalnej.

Kanonik wileński ks. Paweł Ksawery Brzostowski nabył majątek Merecz w 1767 r. W swych dobrach powołał chłopską republikę, którą nazwał Rzeczpospolita Pawłowska. Swoiste państwo w państwie liczyło ponad 3 tys. hektarów. Obecnie jest miejscem licznych wycieczek. – Samorząd planuje odbudowę nie samego pałacu, tylko oficyny, ponieważ ten obiekt z całego kompleksu najlepiej się zachował do naszych czasów. Jest to bardzo ważny obiekt historyczny, dlatego chcemy zachować go dla przyszłych pokoleń. Chcemy, aby ten budynek ponownie zaczął funkcjonować. Odnosnie pozostałych obiektów to mamy w planach je zakonserwować i bardziej dostosować dla odwiedzających – wyjaśnia „Kurierowi Wileńskiemu” Paweł Sawiel, starszy specjalista wydziału budownictwa i architektury samorządu rejonu sołecznickiego.

ODBUDOWA OFICYNY

Oficina był to obiekt budowlany leżący obok pałacu lub dworu przeznaczony dla służby. Teraz samorząd ogłosił konkurs na projekt dotyczący remontu budynku. – Mamy nadzieję, że w ciągu miesiąca zostanie wyłoniony zwycięzca. Przygotowanie projektu, planuję, potrwa około roku. Na podstawie tego projektu będziemy prowadzić podstawowe prace. Ciężko oszacować, ile czasu potrwają prace, ponieważ bez projektu nie znamy konkretnej jej objętości. Zakładamy, że na realizację projektu będziemy potrzebowali minimum dwa lata. Trzeba pamiętać, że jest

■ Tak wyglądał pałac w okresie międzywojennym

Konstytucja Rzeczypospolitej Pawłowskiej, czyli „Ustawy stosujące się do dobrego porządku i powinności osiadłych ludzi w dobrach Pawłowie, czyli Mereczu”, ukazała się drukiem w 1771 r. Sejm czteroletni 4 kwietnia 1791 r. zatwierdził oficjalnie istnienie republiki chłopskiej oraz jej konstytucję.

to obiekt wpisany na listę dziedzictwa kulturowego i pewne procesy technologiczne wymagają czasu – podkreśla Sawiel.

Na przygotowanie projektu samorząd rejonu sołecznickiego przeznaczył 190 tys. euro. Po rekonstrukcji budynek oficyny będzie przeznaczony na działalność kulturalną. – Na razie nie ma końcowej decyzji, do czego konkretnie będzie przeznaczony budynek. Sądzymy, że w czasie szykowania projektu projektanci nam pomogą podjąć odpowiednią decyzję. Na obecnym etapie sądzymy, że obiekt ma służyć do konferencji, warsztatów dla młodzieży, organizacji spo-

tkać. Ma też tam być ekspozycja – oświadcza nasz rozmówca. Remont ma zostać sfinansowany z budżetu samorządu. Samorząd będzie również ubiegał się o środki unijne do pokrycia większości wydatków.

HISTORIA RZECZPOSPOLITEJ

Powołana przez ks. Brzostowskiego Rzeczpospolita Pawłowska posiadała własną konstytucję, herb, milicję, pieniądze, parlament, skarb, kasę samopomocy oraz szkołę. Chłopi zostali uczynszowani i otrzymali wolność osobistą. „Poglądy Brzostowskiego dotyczące rozwiązania kwestii chłopskiej można streścić następująco. Ksiądz referendarz piętnował przede wszystkim poddaństwo chłopów i krytykował ustrój folwarczno-pańszczyźniany. Dążył do zamiany stosunków między dworem a wsią. Potępiał m.in. powszechnie praktykowane przez ziemian łamanie umów ze szkołą dla chłopów” – pisze w pracy naukowej „Paweł Brzostowski (1739–1827). Twórca Rzeczypospolitej Pawłowskiej” Janusz Skodlarski z Uniwersytetu Łódzkiego.

6.>>

Ks. Brzostowski korespondował z ówczesnym królem Polski i wielkim księciem Litwy Stanisławem Augustem Poniatowskim, któremu doradzał zniesienie poddaństwa chłopów w całym kraju. „Niech wam to Bóg nadgradza, a mnie raczy dać sposobność z czasem tak uszczęśliwić cały kraj jak w mc. pan swoich poddanych... czuję w sercu radość, gdy zacny obywatel oświecenia swego na ten koniec używa i powszechności udziela” – pisał w 1775 r. Poniatowski do Brzostowskiego.

Konstytucja Rzeczypospolitej Pawłowskie, czyli „Ustawy stosujące się do dobrego porządku i powinności osiadłych ludzi w dobrach Pawłowie, czyli Mereczu”, ukazała się drukiem w 1771 r. Sejm czteroletni 4 kwietnia 1791 r. zatwierdził oficjalnie istnienie republiki chłopskiej oraz jej konstytucję. To oznacza, że konstytucja pawłowska została oficjalnie zatwierdzona wcześniej niż Konstytucja 3 Maja.

ŚCIEŻKI I LODOWNIA

W trakcie insurekcji kościuszkowskiej milicja chłopska walczyła po stronie powstania. Ks. Paweł Brzostowski w 1794 r. sprzedał swój majątek i udał się na emigrację. Po kilku latach wrócił na Litwę. Ponownie został proboszczem w Turgielach. Po

kilku latach objął parafię w Rukojniach, gdzie w 1827 r. zmarł. W czasie tłumienia powstania listopadowego jego grób został zdewastowany przez wojska carskie.

W 1811 ks. Brzostowski wydał w formie książki „Pawłów od r. 1767 do r. 1795 od jednego domowego przyjaciela opisany”, w której pisał: „Nie moiem to jest dziełem uszczęśliwienie wasze: tak Bóg chciał, a wy na to zasłużyli. Ani się za zyskiem s pracy waszej chciwie ubiegam: biorę to, co mi słusznie podług umowy z wami, należy. Bądźcież wdzięczni Bogu, który na nas łaskawie dotąd ieszcze pogląda, i bliźnich s pracy waszej wspieraycie: tym sposobem możecie bydz pewnymi, że przy każdej robocie dni wesoło przepędzać będziecie”.

W 2013 r. samorząd rejonu sociechnickiego, korzystając ze środków funduszy strukturalnych UE w ramach programu „Rozwoju wsi litewskiej 2007–2013”, na terenie kompleksu pałacowego urządził ścieżki, wybudował parking, ustawił ławki oraz śmietniki. Zostały również zamontowane tablice informacyjne. Kilka lat później odnowiono lodownię.

Fot. Marian Paluszkiwicz

MRF MEDIUJ REMIMO FONDAS

Ks. Paweł Brzostowski zniósł poddaństwo chłopów oraz obdarzył ich wolnością osobistą

Karta rodziny już nie tylko jako karta

Ministerstwo Opieki Socjalnej i Pracy ogłosiło, że podstawową wersją karty dla rodzin wielodzietnych stanie się karta mobilna.

Nowe rozwiązanie ma przyspieszyć dostęp do ulg oraz ograniczyć koszty administracyjne. Plastikowa karta nie zniknie całkowicie — pozostanie jako dodatkowa opcja dla chętnych. „Zmiana polega na tym, że mobilna wersja karty rodziny staje się podstawową wersją, wydawaną w trybie priorytetowym. W ten sposób chce się zapewnić szybki i łatwiejszy dostęp do usług, aby rodziny uprawnione do otrzymania karty mogły jak najszybciej zacząć korzystać z przywilejów wynikających z posiadania karty, nie czekając na wyprodukowanie, wysłanie i dostarczenie fizycznej karty” — powiedziała Kristina Stepanova, szefowa grupy ds. rodziny i ochrony praw dziecka w ministerstwie.

Dotychczas wyprodukowanie i dostarczenie fizycznej karty trwało nawet do 35 dni. Według SADM, w 2024 r. na produkcję kart wydano 8 tys. euro, a na ich wysyłkę 11,7 tys. euro.

Nowa mobilna karta będzie ważna bezterminowo, w przeciwieństwie do plastikowej, która obowiązuje przez pięć lat.

Rodziny nadal będą miały możliwość uzyskania jednej plastikowej karty bezpłatnie. Druga karta — czy to mobilna, czy fizyczna — kosztuje 3,2 euro. W sytuacji, gdy imiona wszystkich członków rodziny nie mieszczą się na jednej karcie, można otrzymać dwie fizyczne karty.

Z prawa do karty rodzinnej mogą korzystać rodziny wychowujące troje lub więcej dzieci w wieku do 18 lat, a także młodzież ucząca się do 24. roku życia oraz osoby niepełnosprawne.

Obecnie 43,5 tys. rodzin na Litwie ma prawo do karty, jednak korzysta z niej jedynie 42,2 proc. uprawnionych — nieco ponad 18 tys. rodzin. Karty uprawniają do zniżek u około 300 partnerów handlowych w 3 tys. punktów usługowych i handlowych.

Opr. J.B. na podst. BNS

Konferencja medyczna w Ambasadzie RP. „Podsumowanie współpracy z rejonami i Wilnem”

W Wilnie odbyła się konferencja o problemach psychicznych dzieci i młodzieży, z udziałem specjalistów z Polski i Litwy.

Janina Jarosz

Pochodząca z rej. solecznickiego dr Lilia Suchocka zaznacza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, że tym razem ściągnęła specjalistów, których doświadczenie może okazać się bardzo na Litwie potrzebne.

Konferencja „Zobacz w cierpieniu Osobę” – która odbyła się w dniach 18–20 lipca w gmachu Ambasady RP w Wilnie – odwołała się do myśli Viktora Frankla, który twierdził, że nawet najgłębsze cierpienie nie musi człowieka zniszczyć. Frankl to austriacki psychoterapeuta, były więzień obozu Auschwitz.

Podkreślał, że cierpienie jest nieodłączną częścią życia. Obecna była też myśl ks. Kazimierza Popielskiego, polskiego profesora, psychoterapeuty. Dotknięto też tematyki psychiki w środowisku wielokulturowym.

SŁOWO OTWIERAJĄCE KONSULA

Konferencję otworzył konsul generalny RP na Litwie, Dariusz Wiśniewski.

„Po pierwsze, cieszę się bardzo, że ambasada może po raz kolejny gościć uczestników wydarzenia – wydarzenia o charakterze naukowym, wydarzenia o charakterze społecznym. Ta przestrzeń, w której się znajdujemy, ona należy do nas wszystkich – do obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, do tych wszystkich także, którzy jako obywatele Republiki Litewskiej należą do polskiej społeczności. W pewnym sensie też należy do tych wszystkich, którzy interesują się Polską – a rozumiem, że takie osoby są dzisiaj tutaj w tym gronie” – przywitał zebranych konsul RP.

„Po drugie, chciałem powiedzieć, że tak samo ważne są relacje pomiędzy obywatelami, pomiędzy środowiskami robiącymi podobne rzeczy w swoich krajach. I w tym sensie dzisiaj konferencję traktuję nie tylko jako spotkanie osób, które zajmują się podobną problematyką, mieszkając w Pol-

Konferencję otworzył konsul generalny RP na Litwie Dariusz Wiśniewski oraz dr Lilia Suchocka, inicjatorka konferencji Fot. Janina Jarosz

sce, tu na Litwie, ale też jako element tej relacji, która styka się z różnymi wyzwaniami współczesności. Wśród tych wyzwań jest troska o to, żeby tych młodych ludzi wchodzących w dorosłość – ale także osoby, które już są w tej dorosłości – przygotować do wyzwań, z którymi się spotykają, które z każdym rokiem są coraz to trudniejsze” – zaznaczył.

Chwilę potem konsul oddał głos uczestnikom konferencji.

SOLCZANKA DR LILIA SUCHOCKA

Jako współorganizatorka konferencji, uczestników powitała dr Lilia Suchocka, która od trzech dekad mieszka w Polsce – oryginalnie pochodzi zaś z rejonu solecznickiego. O stolicy mówi „moje rodzinne Wilno”.

„Dzisiejsze nasze wydarzenie to już czwarty LogoCamp Polskiego Towarzystwa Logoterapii i Noo-psychosomatyki, tym razem w Wilnie. Tym razem w moim rodzinnym Wilnie” – zwróciła się do zebranych dr Lilia Suchocka.

„Tym bardziej państwa bardzo serdecznie witam i z drżeniem serca chciałabym zaprosić na naszą wspólną przygodę, jaką jest logoterapia Frankla (Viktora – przyp.red.), jaką jest noo-psychosomatyka naszego mistrza profesora Popielskiego (Kazimierza – przyp.red.). Dzisiejsze wydarzenie jest klamrą, która wieńczy dotychczasową współpracę z lokalnymi środowiskami szkolnictwa, mianowicie mój rodzinny rejon solecznicki, rejon wileński, Wilno, ale również daje możliwość na współpracę i otwierania nowych możliwości, nowych spotkań” – zaznaczyła.

„Dzisiaj dzień wykładowy, przez dwa dni czekają nas warsztaty specjalistyczne, więc myślę, że ten czas będzie wspaniały i pogłębiający naszą wiedzę, nasze doświadczenia, nasze również osobiste spotkania” – podkreśliła.

„PSYCHOLOG ZALEŻY KULTUROWO OD KRAJU”

Pojawił się także pośrednio dotyczący Wileńszczyzny wątek wielokulturowości.

8.>>

W wykładzie pt. „Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży w kontekście dwukulturowości” prof. dr hab. Tadeusz Pietras odniósł się do braków kadrowych w zakresie psychologii dziecięcej. „Psycholog zależy kulturowo od kraju, w którym pracuje” – zaznaczył. Odnosił się także do sytuacji dzieci z Ukrainy, wskazując na obecność traum wojennych oraz długofalowych skutków społecznych.

Profesor podczas wykładu niejednokrotnie podkreślał, że śledzi uważnie losy Polaków na Wschodzie, jest stałym czytelnikiem „Kuriera Wileńskiego”.

Po części wykładowej pytamy dr Lilię Suchocką o znaczenie tej konferencji, co proponuje w niesieniu pomocy cierpiącym. Zaznacza, że sama chęć pomocy nie może przyćmić osobistych możliwości człowieka – i jego potencjału. Należy człowieka traktować jako centralny punkt w pomaganiu. Czyli, upraszczając, dąży się do uwolnienia możliwości osoby w kryzysie, aby mogła również sama sobie pomóc.

– To, co dzieje się na świecie, również nas dotyka. Czasami człowiek funkcjonuje na granicy – z pozoru wszystko jest w porządku, ale zewnętrzne okoliczności, takie jak wojna tuż za granicą, niepokoją społeczne czy brak stabilności ekonomicznej, mogą wytrącić z równowagi. W takich momentach wiele osób przestaje sobie radzić – w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” zaznacza dr Suchocka.

POMOC TO JEDNO, ALE TEŻ MOBILIZACJA

– Stąd pomysł konferencji „Zobacz w cierpieniu Osobę”. Chodziło nam nie tylko o zwrócenie uwagi na potrzebę pomagania i wsparcia – to oczywiście bardzo ważne, bo uruchamia mobilizację środowisk: szkół, rodzin, medyków – ale w tym wszystkim łatwo zapomnieć, że w centrum zawsze jest człowiek – osoba cierpiąca, która mimo wszystko ma swój potencjał, swoje siły. Cierpienie może je zablokować, ale one nie znikają – podkreśla.

– Dlatego proponujemy podejście, które łączy pomoc zewnętrzną z do-

strzeżeniem wewnętrznych zasobów osoby w kryzysie. Bo człowiek ma siłę. Ma siłę walczyć. Pytanie, dlaczego jeden walczy, a drugi się poddaje? Jeśli ktoś odnajdzie sens, zrozumie, że jeszcze może sobie poradzić – wtedy znajdzie też w sobie siłę i sposób, by to zrobić – wyjaśnia.

Poczucie sensu i wspieranie osobistej mocy sprawczej wybrzmiewało przez całą część wykładową.

WILNO NIE PRZEZ PRZYPADEK

Wyjaśnia też, dlaczego właśnie w Wilnie zorganizowano konferencję.

– To ma też osobisty wymiar. Pochodzę z Wileńszczyzny, ukończyłam szkołę średnią w Koleśnikach, później studiowałam na Uniwersytecie Pedagogicznym w Wilnie. W 1996 r. wyjechałam do Lublina, na psychologię, na Katolicki Uniwersytet Lubelski. Życie zawodowe i prywatne sprawiło, że zostałam w Polsce – ale stale wracam. To spotkanie jest pewnym podsumowaniem wieloletniej współpracy z rejonem solecznickim, wileńskim, z Wilnem, z lokalnym środowiskiem nauczycieli, pedagogów, psychologów. Zwykle przyjeżdżałam sama. Tym razem przywiozłam specjalistów z Polski – by połączyć oba środowiska, stworzyć przestrzeń do wzajemnej nauki i wymiany doświadczeń – zaznacza dla „Kuriera Wileńskiego” dr Suchocka.

– Od lat prowadzimy warsztaty w Solecznikach, Jaszunach, w Wilnie. Jesteśmy obecni, więc pomyśleliśmy: dlaczego nie zrobić czegoś wspólnego? – retorycznie pyta. Dodaje, że to początek większej współpracy z Litwą, nie wyklucza współpracy także z naukowcami litewskimi.

UDZIAŁ BRAŁ TEŻ PSML

Na sali obecni byli też członkowie Polskiego Stowarzyszenia Medycznego na Litwie – w tym psycholodzy i pracownicy socjalni. „Kurier Wileński” niejednokrotnie relacjonował wydarzenia PSML oraz innych środowisk we współpracy z litewskim środowiskiem medycznym, szczególnie w dziedzinie psychologii i psychiatrii dziecięcej. O ile w Polsce psychologów i psychiatrów dziecięcych brakuje, tak na Litwie praktycznie ich nie ma – co czyni współpracę z polskim środowiskiem naukowym dla Litwy jeszcze bardziej wartościową.

Jedna z pierwszych prezesów PSML, Bronisława Siwicka, podkreśliła, że „prewencja chorób u dzieci i młodzieży jest potrzebna, aby uniknąć nieszczęśliwych wypadków”.

Konferencja „Zobacz w cierpieniu Osobę” miała dwie części – wykładową ze wstępem wolnym (za rejestracją) oraz specjalistyczną, płatną, dla zawodowców.

Opr. red. A.K.

Wykład prof. dr hab. Tadeusza Pietrasa z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi dotknął tematu aktualnego dla Wileńszczyzny – wielokulturowości Fot. Janina Jarosz

Na Białorusi kolejna akcja zacierania polskich śladów

Justyna Giedrojc

Najnowszym przykładem jest usunięcie polskiego napisu z krzyża w Wojstomie, w rejonie smorgońskim.

– Białoruskie władze kontynuują działania mające na celu zacieranie polskiego dziedzictwa. Reżim Łukaszenki nigdy nie był przychylny Polakom – mówi Andrzej Pisalnik, redaktor portalu znadniemna.pl, były więzień polityczny.

USUNIĘCIE POLSKIEGO NAPISU

Krzyż, który stoi przy miejscowym kościele, upamiętnia ofiary nazizmu i komunizmu. Poświęcony jest także mieszkańcom wsi, którzy zginęli podczas II wojny światowej lub zostali wywiezieni na Syberię i do Kazachstanu. Krzyż upamiętnia również tragiczne wydarzenia września 1939 r. – napaść Niemiec i ZSRR na Polskę.

Dotąd widniała na nim tablica z polskim napisem: „Ofiarom faszyzmu i komunizmu”. Zastąpiono ją nową, w języku białoruskim, z cytatem z Ewangelii: „Kto nie bierze krzyża i nie idzie za Mną, nie jest Mnie godzien”. Z pomnika usunięto także figurę Matki Bożej, trzymającej ciało umęczonego Jezusa.

– Białoruski reżim usuwa tablice i symbole ważne dla polskiej historii i tożsamości. Ludzie już nie protestują – boją się prześladowań ze strony reżimu. Z pewnością pożalą się przed księdzem z powodu usunięcia napisu, ale żadnych protestów nie będzie. Reżim Łukaszenki nigdy nie był przychylny Polakom – komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Andrzej Pisalnik.

POŁOŻONY NA ZIEMI WILEŃSKIEJ

Wojstom w okresie międzywojennym był położony na obszarze województwa wileńskiego, które wchodziło w skład Polski. Nadal mieszka tu społeczność polska, działa kościół pw. św. Trójcy, jest cmentarz katolicki. Katolicy są drugą co do wielkości grupą wyznaniową na Białorusi. Większość ludności wyznaje prawosławie.

ZACIERANIE ŚLADÓW POLSKOŚCI

W ostatnich latach na Białorusi coraz częściej dochodzi do niszczenia miejsc związanych z polską pamięcią historyczną. W maju br. we wsi Małe Siechanowicze (powiat żabinkowski), w rodzinnym majątku Kościuszków, zdemontowano popiersie Tadeusza Kościuszki. Posąg był wykonany w 1932 r. przez polską rzeźbiarkę Balbinę Świtycz-Widacką.

– Usunięto popiersie człowieka, którego do niedawna uważano za białoruskiego bohatera narodowego. Tak już nie jest. Obecnie władze kultywują postać rosyjskiego generała Aleksandra Suworowa. To jego postumenty są odsłaniane na Białorusi – wyjaśnia były więzień polityczny.

Przypomina także, że w czasach sowieckich popiersie wodza insurrekcji kościuszkowskiej zostało włączone do rejestru zabytków objętych ochroną państwową. Za rządów Łukaszenki sporządzono nowy rejestr zabytków historyczno-kulturalnych, do którego popiersie, podobnie jak wiele pomników, dworów, kościołów i cerkwi nie zostało wpisanych.

W kwietniu 2024 r. z murów Nowego Zamku w Grodnie usunięto

tablicę upamiętniającą Tadeusza Kościuskę i uczestników powstania narodowego. Tablica została uroczystie odsłonięta w 1994 r. z okazji 200. rocznicy powstania.

NISZCZONE SĄ ŚLADY PAMIĘCI O BOHATERACH AK

Głośnym przykładem niszczenia polskiego dziedzictwa na Białorusi była likwidacja cmentarza żołnierzy Armii Krajowej w Sukontach w 2022 r. Był to tylko jeden z wielu cmentarzy żołnierzy AK na Grodzieńszczyźnie, które zostały zrównane z ziemią. Jednocześnie w kościele w Sołach (rej. smorgoński) zamalowano fresk przedstawiający „Cud nad Wisłą” – decydujące zwycięstwo polskiego wojska nad Armią Czerwoną w 1920 r.

– Białoruskie władze doszczętnie niszczą ślady pamięci o bohaterach Armii Krajowej. Niszczono są nie tylko pomniki, ale też nagrobki, wszystko, co wiąże się z polskością. Wyrazisty kryzys nastąpił w 2020 r., kiedy Łukaszenka zaczął walczyć z własnym narodem – mówi redaktor portalu znadniemna.pl. Zaznacza, że wtedy też zaostrzyły się prześladowania Polaków na Białorusi. ■

Białoruski reżim usuwa tablice i symbole ważne dla polskiej historii i tożsamości. Ludzie już nie protestują - boją się prześladowań ze strony reżimu – mówi Andrzej Pisalnik **Fot. Apolinary Klonowski**

Propozycja budżetu UE 2028–2034 na 2 biliony. Litwa w prognozach ostrożna, „dobra podstawa do dyskusji”

Litwa przygląda się wstępnemu projektowi długoletniego budżetu UE na lata 2028–2034. Litwa jest ostrożna z prognozami, nazywa to „dobrą podstawą do dyskusji”. W propozycjach znalazł się większy nacisk na bezpieczeństwo, także granic.

Komisja Europejska zaproponowała projekt długoletniego budżetu UE na lata 2028–2034. Litewski resort finansów uważa, że dokument zawiera istotne elementy z punktu widzenia interesów kraju, m.in. finansowanie polityki spójności, polityki ogólnej dotyczącej rolnictwa. Według wstępnych dokumentów, z którymi zapoznał się „Kurier Wileński”, budżet przewiduje też środki dla młodych rolników, które miałyby wspomóc nowych rolników we wchodzeniu na rynek.

Ministerstwo Finansów zwróciło też uwagę na zwiększanie odporności.

„Komisja Europejska przedstawiła część pakietu propozycji nowych Wieloletnich Ram Finansowych (MMF) dla Unii Europejskiej (UE) na lata 2028–2034, przy czym złożenie wniosku zaplanowano w kilku etapach, w lipcu i wrześniu. (...) W tej chwili mamy tylko część propozycji i nie możemy dokonać pełnej oceny” – przekazało dla agencji BNS litewskie Ministerstwo Finansów.

„Inwestowanie w odporność regionu graniczącego z krajami-agresorami ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia odporności UE jako całości” – zaznaczono.

MA BYĆ BARDZIEJ ELASTYCZNY

W przedstawionej przez Komisję wstępnej wersji budżetu przewidziano 14,2 mld euro dla Litwy. Jak wskazuje ministerstwo, budżet na lata 2028–2034 ma być bardziej zorientowany na realizację wspólnotowych celów politycznych, elastyczny i skuteczniejszy niż dotychczasowe ramy.

Komisja Europejska proponuje też zwiększyć finansowanie dla projektów infrastrukturalnych, na przykład dla Rail Baltica.

„Proponowany budżet w wysokości prawie 2 bilionów euro jest rozsądny w świetle obecnych wy-

Debata nad wieloletnimi ramami finansowymi może potrwać nawet 2,5 roku

Fot. Pietro Naj-Oleari, Parlament Europejski

zwań stojących przed UE. Uważamy, że propozycja KE stanowi dobrą podstawę do dalszych dyskusji i negocjacji” – informuje ministerstwo.

Minister spraw zagranicznych Litwy Kęstutis Budrys zaznaczył, że kwestie bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego będą kluczowe w nadchodzących negocjacjach. To też dla Litwy, jako dla kraju na granicy UE z Rosją, jest szczególnie istotne.

WIĘKSZY NACISK NA BEZPIECZEŃSTWO

Z analizy „Kuriera Wileńskiego” wynika, że w projekcie znalazły się też propozycje zwiększania mobilności wojsk i służb, aby mogły reagować na zagrożenia. Znaczy to, że Unia Europejska bierze na siebie coraz większą odpowiedzialność za bezpieczeństwo. Po przełomowych finansach przyznanych na zbrojenia po rosyjskiej inwazji na Ukrainę w 2022 r., zmienia się profil Unii Europejskiej, która coraz bardziej bierze odpowiedzialność

także za kwestię bezpieczeństwa w znaczeniu dosłownym. Komisja zapowiedziała również wzrost środków na fundusze na ochronę granic z Rosją i Białorusią – co również bezpośrednio dotyczy Litwy.

Projekt spotkał się także z krytyką, jako zbyt zadłużający, a także za mało skupiony na rolnictwie. „Wszyscy mówią, że Europa musi stać się silniejsza. Ale nie jest to możliwe, gdy burczy w brzuchu. Jeśli Europa martwi się o przyszłość, powinna martwić się o rolników” – powiedział Lode Ceyssens, przewodniczący Flamandzkiego Związku Rolników.

LITWA MUSI PRZYGOTOWAĆ SWOJE STANOWISKO

Litwa, podobnie jak inne państwa członkowskie, musi teraz przygotować swoje oficjalne stanowisko negocjacyjne.

Projekt budżetu musi zostać zatwierdzony przez Parlament Europejski i wszystkie państwa członkowskie UE. Proces negocjacyjny może potrwać nawet dwa i pół roku.

Opr. A.Knapodst. BNS, KE, inf.wł.

Egzamin maturalny z języka polskiego: dwa lata to za mało, aby mówić o tendencjach

Uczniowie szkół polskich na Litwie po raz drugi zdawali państwowy egzamin z języka polskiego i literatury. 16 maturzystów zdobyło 100 punktów egzaminacyjnych, czyli o 12 mniej niż poprzednio.

Antoni Radczenko

Prezeska Stowarzyszenia Polonistów na Litwie Danuta Szejnicka uważa, że minęło zbyt mało czasu, aby mówić o tendencjach.

Tegoroczna matura z pewnością przez wielu zostanie zapamiętana z powodu zamieszania, jak wniósł egzamin z matematyki. Powodem byli protesty uczniów, którzy obawiali się, że zły wynik z tego przedmiotu może przekreślić możliwość ich studiowania na uczelniach wyższych na Litwie.

NIEPRAWDOPODOBNE RZECZY

Postanowiono, że do wszystkich wyników zostanie dodanych 10 punktów egzaminacyjnych. „Odpowiadamy na oczekiwania maturzystów i rekompensujemy nierówności okresu przejściowego” – oświadczyła dziennikarzom minister oświaty, nauki i sportu Raminta Popovienė.

Początkowo 10 punktów dodano do wszystkich egzaminów, później decyzję zmieniono, na zasadzie, że nie dotyczy to egzaminów z języka litewskiego i literatury oraz języków ojczystych. – Nieprawdopodobne rzeczy dzieją się z tegorocznymi wynikami egzaminów maturalnych – odnotowała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Krystyna Dzierżyńska, prezes „Macierzy Szkolnej”.

Pierwotnie do mediów trafił komunikat, że egzamin z języka polskiego i literatury zdało 100 osób, czyli 14,7 proc. tegorocznych maturzystów. Ostatecznie wynik jest następujący. Do egzaminu z języka polskiego i literatury przystąpiło 679 kandydatów. Egzamin zdało 95,9 proc. tegorocznych maturzystów ze szkół polskich. 16 uczniów zdobyło 100 punktów egzaminacyjnych. W po-

Teraz pojawił się pomysł, aby takie szkolenia zrobić w szerszym gronie – oświadcza Danuta Szejnicka

równaniu z rokiem ubiegłym, kiedy polskie szkoły miały 28 „setek”, mamy spadek o 12 uczniów. Dzierżyńska poinformowała, że teraz „Macierz Szkolna” zbiera informacje ze szkół, dlatego na głębszą analizę trzeba poczekać. – Z perspektywy ubiegłego roku mogę powiedzieć dużo młodzieży z polskiego miało 98–97 punktów. Sądzę, że ciągu tygodnia będziemy wiedzieli, jak są wyniki w przekroju 86–100 punktów. Wówczas będzie można przeanalizować, jak wygląda cała sytuacja – powiedziała Dzierżyńska.

GÓRNA DZIESIĄTKA

Dyrektor Gimnazjum im. Szymona Konarskiego Walery Jagliński uważa, że ogólnie jego podopieczni egzamin z języka ojczystego złożyli bardzo dobrze. – Tylko jedna osoba zdobyła poniżej 50 punktów. Chyba jedna trzecia uczniów znalazła się w górnej

dziesiątce – zaznacza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dyrektor.

Polonistka z Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie oraz prezeska Stowarzyszenia Polonistów na Litwie Danuta Szejnicka sądzi, że ubiegłoroczne wyniki z egzaminu z języka ojczystego były dużym sukcesem. – Być może nawet sami nie zdajemy sobie z tego sprawy. Faktycznie w ubiegłym roku uczniowie zdawali po raz pierwszy egzamin państwowy z języka polskiego. Ubiegłoroczna i obecna promocja to jest pokolenie uczniów, którzy na podstawie odnowionej podstawy programowej dla szkół średnich przygotowywali się do matury w ciągu ostatnich dwóch lat. Dlatego trudno wyciągać wnioski w tak krótkiej perspektywie czasowej. Generalnie na Litwie jest tak, że ciągle mamy do czynienia ze zmianami, które mają być momentalnie wprowadzane w życie.

12.>>

Bez głębszych badań. Nie tylko ja dostrzegam, że brakuje u nas głębszych badań edukacyjnych. Na przykład w Polsce lub innych krajach, aby mówić o progresie lub regresie, to wyniki egzaminów musiałyby podlegać obserwacji przez dłuższy czas. Dwa lata to stanowczo za mało, aby mówić o formowaniu wyników i nawyków – podkreśla polonistka, której zdaniem trzeba brać pod uwagę również to, że każda promocja jest trochę inna, co ma wpływ na średnią wyników maturalnych.

Zdaniem prezesa Stowarzyszenia Polonistów na Litwie na ogólny wynik z egzaminu składa się wiele czynników. – Przez półtora roku były prowadzone szkolenia dla osób, które oceniał egzamin. Ocenianie jest nieodłącznym elementem procesu nauczania. Są to nauczyciele i oni po tych szkoleniach lepiej wiedzą, co podczas swoich lekcji warto zaakcentować lub na co zwrócić uwagę. Teraz pojawił się pomysł, aby takie szkolenia zrobić w szerszym gronie, aby nauczyciele niebędący osobami oceniającymi wiedzieli, jak jest oceniany egzamin. Wówczas lepiej wiedzieliby, co warto uwzględnić w procesie edukacyjnym. Sądzę, że takie szkolenia pozytywnie wpłynęłyby na wyniki z egzaminu – oświadcza Szejnicka.

COVID I KRYTYKA RZĄDU

Rozmówczyni podkreśla, że wpływ na wyniki maturalne, nie tylko dotyczące języka ojczystego, może mieć również pandemia.

– Teraz do egzaminów zbliżają się ci uczniowie, którzy najdłużej uczyli się w pandemii. W czasie lockdownu. Kiedy mieliśmy całkowicie inne nauczanie – zaznacza Danuta Szejnicka.

Korekcja tegorocznych wyników maturalnych wywołała sporą krytykę pod adresem minister oświaty. Nie patrząc na krytykę różnych środowisk Popovienė powiedziała, że nie zamierza podawać się do dymisji. „Naprawdę nie myślę o dymisji. Jestem gotowa nadal pracować ze środowiskiem oświaty i szukać najlepszych rozwiązań” – powiedziała dla agencji informacyjnej ELTA szefowa resortu.

Decyzji minister bronił również premier. „Sądzę, że minister znalazła dobre rozwiązanie. Generalnie dzięki swej decyzji naprawiła grube błędy byłego rządu i byłej koalicji rządzącej” – oświadczył premier Gintautas Paluckas, którego zdaniem decyzja resortu oświaty ma pozytywny wpływ na dalszy los tysięcy tegorocznych maturzystów. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

■ Tylko jedna osoba zdobyła poniżej 50 punktów – poinformował Walery Jagliński

Rośnie kontrabanda powietrzna na Litwę

W śledztwach dotyczących przemytu papierosów balonami lub dronami postawiono obecnie zarzuty 34 osobom, które zajmują się tym na skalę masową. Jak podano w piątek w wspólnym komunikacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Prokuratury Generalnej, Departamentu Policji oraz Państwowej Służby Ochrony Granic, w ciągu 2024 roku oraz w pierwszym półroczu bieżącego roku wszczęto łącznie 20 postępowań przygotowawczych, w których akcją opodatkowane towary były przewożone balonami lub dronami.

W ramach tego rodzaju dochodzeń śledczych postawiono obecnie zarzuty 34 osobom. Dziesięć spraw karnych dotyczących przemytu drogą powietrzną jest obecnie rozpatrywanych przez sądy lub zostało już rozpatrzonych. Według danych VSAT, w pierwszej połowie 2025 r. zatrzymano i skonfiskowano ponad 805 tys. paczek papierosów przemycanych drogą powietrzną. Najwięcej – 65 epizodów – jest przedmiotem śledztwa prowadzonego przez prokuraturę okręgową w Kownie. W trzech śledztwach prowadzonych przez prokuratury okręgowe w Wilnie i Kownie bada się jeszcze około 70 epizodów.

Statystyki te zostały przedstawione z inicjatywy prokurator generalnej Nidę Grunskienė podczas spotkania roboczego przedstawicieli prokuratury, ministerstwa, policji i straży granicznej. Straż graniczna łączy częstsze przypadki przemytu drogą powietrzną z fizyczną barierą zainstalowaną na granicy z Białorusią, systemem monitoringu wizyjnego i dzięki temu skuteczniejszym reagowaniem straży granicznej.

Z powodu kryzysu migracyjnego i zamknięcia większości punktów kontroli granicznej z Białorusią, według danych straży granicznej, przemyt drogowy i kolejowy zmniejszył się z 1,1 mln paczek w 2023 r. do 9 tys. paczek w zeszłym roku.

W tym roku tak przerzucana kontrabanda stanowi 0,14% wszystkich papierosów przechwyconych przez VSAT.

Opr. A.K. na podst. BNS

„Caritas klauso“ i „Sidabrinė linija“ pomogą samotnym seniorom. Jak na razie tylko w języku litewskim

Na Litwie uruchomiono kolejną bezpłatną linię pomocy emocjonalnej dla osób starszych „Caritas klauso“ (Caritas słucha).

Justyna Giedrojć

Infolinia działa pod numerem 0 800 700 08 w godzinach od 9.00 do 19.00 od poniedziałku do piątku. Na razie jest prowadzona wyłącznie w języku litewskim.

Centra „Caritas klauso” znajdują się w Wilnie, Kownie, Szawlach, Poniewieżu, Telszach, Mariampolu i Birsztanach, ale linia działa na terenie całej Litwy.

– 70 specjalnie przeszkolonych wolontariuszy odpowie na każdy telefon. Jeżeli w jakimś momencie nie będą mogli odebrać telefonu, to koniecznie odzwonią. Rozmowy są bezpłatne i konfidencjonalne. 15 lipca, w dniu uruchomienia linii zadzwoniło ponad 40 osób, dzwonią nadal. To świadczy o tym, że taka usługa jest potrzebna – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Vaida Kasulaitienė, p.o. sekretarza generalnej Caritas Litwa.

WIELE OSÓB STARSZYCH ZMAGA SIĘ Z SAMOTNOŚCIĄ.

Rozmówczyni zaznacza, że telefon zaufania dla osób starszych to często jedyna okazja, by opowiedzieć, jak minął dzień, co się wydarzyło a także usłyszeć życzliwy głos.

– Brak relacji z drugim człowiekiem oznacza niezaspokojenie jednej z podstawowych potrzeb – potrzeby kontaktu, która jest ważna dla równowagi psychicznej. Wiele osób starszych zmaga się z samotnością. Często nie mają z kim porozmawiać o codziennych sprawach ani podzielić się swymi zmartwieniami. Szczególnie dotyczy to ludzi mieszkających na wsi, w miejscach oddalonych od miast czy większych miejscowości – opowiada Vaida Kasulaitienė.

Dodaje, że długotrwale osamotnienie nie jest naturalnym stanem i może prowadzić do zaburzeń zachowania i silnego stresu. Jest to trudne doświadczenie, które starszej osobie odbiera poczucie bezpieczeństwa. Wynika to

z rozmów ze starszymi osobami. Czasami mówią, że nie wychodzą z domu, czują się opuszczeni i bezsilni.

– Konsultanci Caritasu wysłuchują, dodają otuchy, pomagają znaleźć rozwiązanie w trudnych sytuacjach. Telefon zaufania jest nie tylko źródłem wsparcia, ale również pełni funkcję informacyjną, oferując wskazówki i odpowiedzi w poruszanych podczas rozmowy kwestiach. To jest szczególnie ważne w przypadku osób znajdujących się w izolacji społecznej, samotnych, takich, co nie wychodzą nawet z domu, a w swym otoczeniu nie mają nikogo, komu mogłyby zaufać – zauważa rozmówczyni.

Często samotność przeradza się w depresję lub poważne problemy emocjonalne. Rozmowa nie zastąpi terapii, ale daje poczucie ulgi i pomaga złagodzić poczucie izolacji.

KONSULTACJE W JĘZYKU PAŃSTWOWYM

Konsultanci linii pomocy emocjonalnej dla osób starszych prowadzą rozmowę w języku litewskim.

– Możliwe, że niektórzy z nich znają także inne języki. Ale nigdy nie wiadomo, na jakiego konsultanta się trafi, dlatego najlepiej jest używać oficjalnego języka. Jeżeli otrzymamy sygnał, że są potrzebne konsultacje w innych językach, niewykluczone, że będziemy je prowadzić – wyjaśnia Vaida Kasulaitienė.

TWARZE PROJEKTU

Twarzami „Caritas klauso” są Stefanija Burbienė z Poniewieża i Algis Žekonis z Onikszt.

Latem Stefanija dużo czasu spędza w Podbrzeziu, gdzie dba o zachowanie spuścizny Ojca Stanisława, duchownego, który tam mieszkał. Podróżując po Litwie dostrzegła, jak wielu starszym ludziom doskwiera samotność.

75-letni Algis mieszka samotnie w Kownie w skromnym mieszkanku bez wygod. Często zagląda do Centrum Dziennego, prowadzonego przez Caritas.

15.>>

Brak relacji z drugim człowiekiem oznacza niezaspokojenie jednej z podstawowych potrzeb – potrzeby kontaktu

Długotrwałe osamotnienie może prowadzić do zaburzeń zachowania i silnego stresu

14.>>

Jak wiele samotnych czy bezdomnych osób przychodzi tu, żeby spotkać się z ludźmi, porozmawiać, dowiedzieć się czegoś. Mówi, że osoby samotne odczuwają potrzebę kontaktu z innymi ludźmi.

CARITAS ŚWIADCZY SZEREG USŁUG DLA SENIORÓW

Caritas to międzynarodowa organizacja katolicka zajmująca się pomocą humanitarną i rozwojową. Działa na całym świecie, niosąc pomoc potrzebującym bez względu na ich rasę, religię czy narodowość.

Caritas Litwa świadczy szereg usług dla seniorów, m.in. wizyty domowe u chorych, szkolenia z obsługi smartfonów i komputerów, posługę opiekuńczą w parafiach.

Infolinia działa pod numerem 0 800 700 08 w godzinach od 9.00 do 19.00 od poniedziałku do piątku. Na razie jest prowadzona wyłącznie w języku litewskim. Centra „Caritas klausos” znajdują się w Wilnie, Kownie, Szawlach, Poniewieżu, Telszach, Mariampolu i Birsztanach, ale linia działa na terenie całej Litwy.

W 2024 r. w strukturach Caritas Litwa działało około 3,7 tys. wolontariuszy oraz 395 pracowników. Z różnego rodzaju pomocy udzielonej przez litewski Caritas skorzystało 68 tys. mieszkańców kraju: 21 tys. 783 osób głodujących, 20 tys. osób, którym brakowało odzieży, obuwia i innych niezbędnych rzeczy, 10 tys. 200 uchodźców wojennych, 4 tys. 865 bezrobotnych, otrzymujących zasiłek socjalny, 4 tys. 497 rodzin, 3 tys. 321 dzieci, 3 tys. 117 seniorów, 3 tys. 82 uchodźców i migrantów, 2 tys. 282 bezdomnych, 1 tys. 987 osób samotnych, 1 tys. 447 cierpiących na różne choroby, 1 tys. 180 osób z niepełnosprawnościami, 780 osób zwolnionych z więzienia, 574 uzależnionych od różnych nalogów, 69 ofiar przemocy.

ROZMOWY WSPIERAJĄCE DLA SENIORÓW

Wsparcie dla osób starszych oferuje także infolinia „Sidabrinė linija” (Srebrna linia). Telefon 0 800 800 20 jest czynny codziennie od godz. 8.00 do 22. 00. Rozmowy są bezpłatne, anonimowe i dostępne dla seniorów z całej Litwy. Jak i w przypadku „Caritas klausos” rozmowy są prowadzone w języku litewskim.

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

Dyrektorka skazana: szkoła była jej folwarkiem

Sąd Apelacyjny Litwie zaostrzył wyrok Sądu Okręgowego w Szawlach w sprawie karnej dotyczącej sprzeniewierzenia i roztrwonienia mienia Gimnazjum „Rasos” w Szawlach — zwiększono kwotę pieniędzy podlegających konfiskacie byłej dyrektorce, a księgowej zwiększono grzywnę, poinformowała w piątek Prokuratura Generalna.

Wyrokiem sądu apelacyjnego oskarżone zostały skazane za więcej przestępstw.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Szawle była dyrektorka gimnazjum A.I. została skazana za nadużycie, przywłaszczenie mienia, wywieranie wpływu na świadków i fałszowanie dokumentów. Była księgowa tej samej szkoły R. A. oraz kierownik spółki zajmującej się budownictwem M. Ž. zostali uznani za winnych pomocy w przywłaszczeniu i roztrwonieniu mienia. M. Ž. został również skazany za fałszowanie dokumentów. Nałożono na niego grzywnę w wysokości 5 600 euro.

W sprawie jednej osoby postępowanie karne zostało umorzone z powodu przedawnienia terminu na wydanie wyroku skazującego. Zgodnie z danymi sprawy, była dyrektorka gimnazjum A.I. przywłaszczyła sobie ponad 13 tysięcy euro i roztrwonila ponad 8 tysięcy euro ze środków szkoły.

W latach 2015–2017 była dyrektorka szkoły kupowała na majątek gimnazjum rzeczy osobiste, sprzęt komputerowy, artykuły elektryczne, gitarę, lampy, parkiet, laminowane podłogi itp. Kwoty na fakturach niektórych towarów były fikcyjnie zawyżane. Za różnicę w cenie kupowano meble do pokoi dziecięcych, telewizor i inne towary. Była dyrektorka przyznawała pracownikom dodatki za pracę, ale część pieniędzy zatrzymywała dla siebie. Zawarła fikcyjną umowę o wykonanie prac remontowych z jedną firmą, która otrzymała pieniądze, ale nie wykonała żadnych prac. Szkoła wynajmowała również salę widowiskową, a pieniądze z wynajmu przywłaszczała sobie A.I.

Opr. A.K. na podst. BNS

Ryzyko powodzi jest niewielkie, ale grożą nam zalania

Honorata Adamowicz

W ostatnich dniach opady deszczu są znacznie wyższe niż zwykle, co naturalnie rodzi pytania o potencjalne powodzie. Eligijus Labanauskas Starszy doradca Działu Komunikacji i Współpracy Międzynarodowej Litewskiej Służby Hydrometeorologicznej mówi, że bezpośrednie zagrożenie powodzią nam nie grozi, ale istnieje prawdopodobieństwo lokalnych podtopień.

– Przede wszystkim ważne jest, aby używać precyzyjnych terminów. W większości przypadków nie jest to powódź, ale zalanie, nagły wzrost przepływu wód powierzchniowych w wyniku intensywnych opadów deszczu. Powodzie różnią się od zalania tym, że powódź zwykle wiąże się z wylaniem rzek w wyniku topnienia śniegu lub długotrwałych opadów deszczu, podczas gdy zalanie jest natychmiastową reakcją na intensywne opady deszczu – mówi podczas rozmowy z „Kurierem Wileńskim” Eligijus Labanauskas.

Na Litwie latem występują ulewne deszcze, trwające zwykle do trzech godzin. Letnim deszczom często towarzyszą burze, a także grad i szkwały. Takie krople deszczu są znacznie większe niż zwykły deszcz i często towarzyszą bardzo ulewnym deszczom.

Opady deszczu klasyfikowane są jako niebezpieczne, gdy w ciągu 12 godz. spadnie od 15 do 50 mm deszczu, ulewne opady mieszczą się w przedziale od 50 do 80 mm deszczu w ciągu 12 godz., opady katastrofalne mają miejsce gdy spadnie powyżej 80 mm deszczu w ciągu 12 godzin.

– Obecnie gleby w niektórych częściach Litwy są już przesycone wilgocią, co oznacza, że po każdej nowej ulewnej wodzie nie jest już wchłaniana, lecz spływa po powierzchni. W rezultacie nawet krótka, ale intensywna ulewa może zalać ulice, podwórka, piwnice lub nisko położone obszary, ale tego nie można nazwać powodzią. Z powodu obfitych opadów deszczu, które występują ostatnio, może mieć miejsce

Na Litwie latem występują ulewne deszcze, trwające zwykle do trzech godzin
Fot. Marian Paluszkiewicz

zalanie, ale o powodzi mówić jest zbyt wcześnie – podkreśla specjalista Litewskiej Służby Hydrometeorologicznej.

Na obszarach miejskich nawierzchnie asfaltowe hamują wchłanianie wody, systemy zbierania wody deszczowej nie radzą sobie z intensywnymi opadami, a najniższej położone części miast są często zalwane, podobnie jak piwnice, domy i mieszkania; niszczona jest również ich zawartość. Zalane drogi i ulice zakłócają ruch uliczny i stwarzają utrudnienia dla pieszych.

Ulewne deszcze trwające do kilku godzin i powtarzające się przez 2–3 kolejne dni i powodują gwałtowne powodzie w rzekach (poziom wody może wzrosnąć o 2–3 m lub więcej). Kiedy główne rzeki przelewają swoje brzegi, woda pokrywa duże obszary, domy, drogi, tereny rolnicze i niszczy ekosystemy samych rzek.

JAK CHRONIĆ SIEBIE I INNYCH PRZED INTENSYWNymi OPADAMI DESZCZU?

Bardzo ważne jest, aby kanalizacje i inne istniejące systemy zbierania wody deszczowej były czyste, ponieważ nagromadzone liście, gałęzie drzew lub gruz mogą uniemożliwić

przepływ wody. Okna, drzwi, klapy kominowe i otwory wentylacyjne powinny być zamknięte. Różnorodne chemikalia należy przenieść w miejsce, w którym prawdopodobieństwo kontaktu z wodą jest minimalne. Dobrze jest mieć przy sobie latarkę, radio na baterie i naładowany telefon. Jeśli dom znajduje się między wzgórzami na nisko położonym terenie, można zbudować barierę wodną, aby zapobiec spływaniu wody z góry do fundamentów. Jeżeli obok mieszkają osoby starsze, należy zapytać, czy nie potrzebują pomocy.

JAK SIĘ CHRONIĆ PODCZAS ULEWNEGO DESZCZU?

Nie wolno wychodzić z domu bez ważnego powodu. Należy trzymać się z dala od zalanego sprzętu elektrycznego, urządzeń i kabli.

Jeśli woda wdziera się do budynku, należy wejść na drugie piętro lub poddasze. Trzeba zabrać ze sobą telefon, koce, jedzenie i czystą wodę pitną.

Podczas jazdy w ulewnym deszczu zaleca się wybór bezpiecznej prędkości i odległości. Warto zjechać na pobocze, włączyć sygnał awaryjny i poczekać, aż będzie można bezpiecznie kontynuować podróż. ■

Pszczelnik. Uroczystości upamiętniające 92. rocznicę katastrofy litewskiego samolotu „Lituanica”

W Pszczelniku koło Myśliborza w województwie zachodniopomorskim odbyły się w niedzielę 13 lipca br. uroczystości upamiętniające 92. rocznicę katastrofy samolotu, w której 17 lipca 1933 r. zginęło dwóch litewskich lotników: Steponas Darius i Stasys Girenas.

Piloci chcieli bez lądowania pokonać trasę z Nowego Jorku do Kowna. Mieli za sobą 37 godzin lotu i blisko 6,5 tys. km; do celu było już blisko. W dalszym locie przeszkodziła im burza nad Bałtykiem, która wymusiła zmianę kursu. W rejonie dzisiejszego Pszczelnika samolot obniżył pułap i uderzył w ziemię. Historia lotu Litwinów jest częścią historii gminy Myślibórz — przypominają każdego roku tamtejsi samorządowcy i mieszkańcy, którzy składają kwiaty przy tablicy pamiątkowej.

Tegoroczne obchody upamiętniające 92. rocznicę katastrofy samolotu i tragiczną śmierć litewskich lotników rozpoczęły się tradycyjnie nabożeństwem w Bazylice Archikatedralnej pw. św. Jakuba Apostoła w Szczecinie. Przybyłych gości i wiernych powitał tamtejszy proboszcz ks. prałat Dariusz Knapik. Okolicznościowe kazanie wygłosił ks. prof. Henryk Wejman, biskup pomocniczy. On też ponownie powitał litewskich gości — m.in. ambasadora Republiki Litewskiej w Polsce JE Valdemara

sa Sarapinasa z małżonką Vytę Sarapinienę, konsula honorowego RL w Szczecinie Wiesława Wierzechsia, z-cę attaché obrony ambasady RL — płk. Dariusza Kaledę i radcę minister — Liliję Žinienę.

Biskup ks. prof. Henryk Wejman powiedział: „...wspólnotę buduje się na bazie poszanowania godności każdego człowieka i poszczególnych wspólnot narodowych oraz poszukiwania dobra, które wszystkich łączy. I z tych względów jesteśmy tu dzisiaj razem — Polacy oraz Litwini. To właśnie dzisiaj wspominamy słynny lot litewskich pilotów Steponasa Dariusza i Stasysa Girėnasa, którzy 15 lipca 1933 r. wystartowali z lotniska w Nowym Jorku, aby przybyć do Kowna na uroczystość kolejnej rocznicy uzyskania przez Litwę niepodległości... Ich ofiara z życia pozwoliła jeszcze bardziej poznać się jako narody i przybliżyć się do siebie nawzajem... Zwracamy uwagę na wspólne wartości — tożsamość własnego narodu, opartej na wierności wartościom chrześcijańskim i tradycji oraz uszanowaniu bohaterów. I w tym wzglę-

dzie jesteśmy bliscy sobie — Litwini i Polacy. I dziękuję Wam wszystkim za tę obecność i za otwartość w budowaniu relacji między naszymi narodami. Wzajemne spotkania przedstawicieli rządu litewskiego i naszego na bazie śmierci litewskich lotników na naszej ziemi, pokazują, że karmimy się wspólnymi wartościami, gdy chodzi o zapewnienie tożsamości narodowej i wzajemne szanowanie się jako wspólnot narodowych oraz że mamy wspólny cel, jaką jest wspólna przyszłość... Niech Maryja, patronka nasza, uprosi u Chrystusa obfitości jego łaski, tego życzę naszym narodom”.

Następnie, po złożeniu wiązanki kwiatów w katedralnej kaplicy MB Ostrobramskiej (już po zakończeniu nabożeństwa), w której znajduje się tablica poświęcona pamięci litewskich lotników, delegacja udała się do Pszczelnika, gdzie ks. Stanisław Rembeliński odprawił nabożeństwo słowa i wezwał wszystkich do uczczenia pamięci litewskich lotników minutą ciszy.

18.>>

Złożenie wiązanki kwiatów w katedralnej kaplicy MB Ostrobramskiej, w której znajduje się tablica poświęcona pamięci litewskich lotników

17.>>

Przybyłych do Pszczelnika gości powitał tamtejszy gospodarz, burmistrz Myśluborza, Piotr Sobolewski: „Drodzy litewscy i polscy przyjaciele mam dziś wielką przyjemność przywitać wszystkich zgromadzonych tu w Pszczelniku, w gminie Myślubórz, u podnóża tego pomnika będącego wymownym świadectwem bohaterskiego przelotu nad Atlantykiem. 92 lata temu Steponas Darius i Stasys Girėnas wylecieli Lituaniką z Nowego Jorku i skierowali się do Kowna. Ich celem była wolna i niepodległa Litwa...

Współpraca z Litwą tak głęboko przeniknęła dziś do świadomości mieszkańców naszej gminy, że możemy dostrzec jej znaki w nazwach patronów szkoły, nazwach skweru czy też w nazwie ronda wybudowanego wraz z obwodnicą miejską. W rzeczy samej historia lotu S. Dariusa i S. Girenas, stała się i jest dzisiaj bardzo ważną częścią historii naszego miasta i gminy Myślubórz. Zaś to miejsce stanowi również dla nas Polaków, tu mieszkających, przestrzeń sacrum, o którą dbamy, pełniąc przy niej całoroczną asystę... W tym miejscu nie tworzy się, ani nie zmienia wielkiej geopolityki. W tym miejscu nie omawia się politycznych strategii względem aktualnych wyzwań współczesnego świata. Ale to nie szkodzi, bowiem my wierzymy, że spotykając się tutaj, w tym miejscu, ramię w ramię, w duchu polsko-litewskiej przyjaźni, jako przedstawiciele dwóch dumnych narodów, mamy siłę, by wpływać na ludzkie umysły i odmieniać ludzkie serca. To znacznie więcej niż może zdziałać najsprawniejsza polityczna tematyka...

Panie Ambasadorze, Przyjaciele z Polski i Litwy, Szanowni Państwo! My Myśluborzanie i mieszkańcy Pszczelnika — co roku, w tym miejscu, mamy wciąż tylko jedno i to samo życzenie, pragnęlibyśmy mianowicie, aby wszyscy przedstawiciele narodu litewskiego i polskiego czuli się tu u nas, po prostu jak w domu”.

Po gospodarzu burmistrzu Piotrze Sobolewskim głos zabrał ambasador RL w Polsce JE Valdemaras

Składanie kwiatów przed pomnikiem w Pszczelniku. Stoją od prawej): Vyte Sarapiniene i ambasador Valdemaras Sarapinas, konsul Wiesław Wierchoś oraz płk Darius Kaleda, z-ca attaché obrony

■ Kwiaty składa ambasador Litwy Valdemaras Sarapinas

Sarapinas: „Szanowni Państwo, Panie Burmistrzu, Panowie Marszałkowie, Drodzy Rodacy, Przyjaciele, po raz pierwszy mam zaszczyt, jako ambasador Litwy, reprezentować swój kraj podczas uroczystości z okazji kolejnej rocznicy historycznego lotu przez Atlantyk litewskich bohaterów Steponasa Dariusa i Stasysa Girenas. Lipiec każdego roku wypełniony jest ważnymi wydarzeniami dla Litwy i Polski. Wczoraj upamiętnialiśmy wspólną rocznicę zwycięstwa wojowników litewskich i polskich na polu bitwy pod Grunwaldem.

Dzisiaj wspólnie wspominamy kolejną ważną datę, która mocno zjednoczyła nasze narody: polski i litewski i połączyła Myślubórz i Kowno. 92 lata temu, tutaj, w tym lesie, prze-

rwany lot Lituaniki nie zakończył się. Wieść o heroicznej próbie litewskich pilotów stała się źródłem inspiracji dla nowych pokoleń Litwinów, którzy realizują swoje marzenia. Dlatego właśnie data — 17 lipca obchodzona jest na świecie jako Dzień Jedności Litwy. Nazwiska pilotów stały się symbolami miłości i oddania ojczyźnie. Darius i Girenas są częścią litewskiej tożsamości. Szanowni Państwo, prawdziwe bohaterstwo zawsze pozostanie bohaterstwem. Ale w kontekście dzisiejszych wydarzeń nabiera ono szczególnego znaczenia. Już ponad trzy i pół roku trwa brutalna agresja Rosji przeciwko Ukrainie. Braterski naród ukraiński udowodnił swoją miłość do wolności.

19.>>

18.>>

On walczy o wolność swoją i naszą. Zarówno Polska jak i Litwa zdecydowanie będą wspierać Ukrainę, aż do wyzwolenia wszystkich jej ziem z rąk rosyjskich okupantów. Widzimy Ukrainę w sojuszu NATO i Unii Europejskiej w niedalekiej przyszłości. Dziś, jak nigdy wcześniej, uświadamiamy sobie, że jesteśmy silni, kiedy działamy razem. Drodzy Przyjaciele. Pszczelnik stał się wyjątkowym symbolem łączącym Litwinów i Polaków.

Cieszymy się, że drogim dla każdego Litwina miejscem katastrofy Lituaniki opiekuje się młodzież ze szkół w Myśliborzu i w Puńsku noszących imię Dariusza i Girenasa. Drodzy Przyjaciele. Słowo podziękowania chciałbym skierować do władz województwa, do samorządy powiatu myśliborskiego, do burmistrza Myśliborza — Piotra Sobolewskiego.

Cieszymy się, że dzięki inicjatywie i zaangażowaniu władz samorządowych Myśliborza utrwalane są ważne dla Litwy ślady historyczne w Polsce. Dziękuję za to wszystkim, ale i każdemu z osobna, kogo nie wymieniłem z imienia i nazwiska. Życzę wszystkim siły, jedności i sukcesów w kontynuowaniu tej ważnej pracy. Dziękuję wszystkim państwu za udział w dzisiejszej uroczystości i do zobaczenia za rok".

* * *

Tradycyjnie też w uroczystościach w Pszczelniku wzięła, jak co roku, udział delegacja dzieci z litewskiej szkoły podstawowej w Puńsku, z jej dyrektorem Janem Wydrą. Litewska młodzież zaśpiewała zebrany pieśń o swojej ojczyźnie: jaka jest piękna i że jest tylko jedna i jedyna, i jest nią Litwa. Tego samego dnia wręczone zostały też medale pamiątkowe z okazji 35. rocznicy pierwszych wolnych wyborów do samorządu terytorialnego.

Z tej okazji miasto Myślibórz wybiło pamiątkowy medal, który wręczony został przedstawicielom instytucji i organizacji, którzy wspierają miasto podczas organizacji Dni Litewskich i tych niezwykłych uroczystości w Pszczelniku.

■ Kwiaty składają uczniowie litewskiej szkoły z Puńska z dyrektorem Janem Wydrą

Otrzymali je m.in. ambasador Litwy Valdemaras Sarapinas i przewodniczący Mniejszości Litewskiej w województwie zachodniopomorskim Witold Narkiewicz.

* * *

Podsumowując zaś uroczystości upamiętniające 92. rocznicę katastrofy litewskiego samolotu „Lituanica” — ich gospodarz Piotr Sobolewski powiedział mi, że „żadna pogoda nie jest nam w stanie zakłócić czy popsuć tego niezwykłego spotkania. Mieliśmy szczęście, że podczas części oficjalnej uroczystości pogoda jakby się zatrzymała i dała nam wypowiedzieć pełne wzajemnej

serdeczności polsko-litewskiej życzenia. A teraz, kiedy jesteśmy uczestnikami biesiady Polaków i Litwinów pogoda nam absolutnie nie przeszkadza.

To było naprawdę niezwykle wzruszające spotkanie, pod każdym względem. To przede wszystkim pierwsza wizyta nowego ambasadora Litwy w Pszczelniku — Valdemarasa Sarapinasa z żoną Vytė i mocno zmienionym składem ambasady. Dla nas najważniejsze jest, aby wszyscy Litwini, którzy do nas tu przyjeżdżają czuli się dobrze, jak u siebie w domu". ■

Leszek Wątróbski

Fot. autor

■ Wspólne zdjęcie uczestników uroczystości

Pojawiły się deklaracje majątkowe posłów. W Sejmie RL pracuje 13 „milionerów”

W związku z wymogiem prawnym pojawiły się nowe jawne deklaracje posłów na Sejm Republiki Litewskiej. W tej kadencji pracuje trzynastu polityków, których majątek rodzinny przekracza milion euro.

Najbogatszym posłem jest przedstawiciel partii „Świt Niemna” Dainoras Bradauskas, wynika z opublikowanych we wtorek 15 lipca deklaracji majątkowych i dochodów Państwowej Inspekcji Podatkowej (VMI).

Były szef VMI Bradauskas zadeklarował, że w zeszłym roku wraz z żoną Aire posiadał majątek i dochody w wysokości 3,4 mln euro. Znaczną część tej kwoty stanowiła wartość nieruchomości, a ponadto posiadał akcje o wartości 1,2 mln euro.

PREMIER WŚRÓD NAJBOGATSZYCH

Drugim najbogatszym parlamentarzystą jest liberał Arminas Lydeka. Wraz z żoną Brigitą zadeklarował majątek o wartości prawie 2,4 mln euro. Kapitał ten składa się głównie z mieszkań w blokach wielomieszkaniowych oraz środków zgromadzonych w banku.

W gronie trzech najbogatszych posłów Sejmu znalazł się również przewodniczący Partii Socjaldemokratów Litwy, premier Gintautas Paluckas. Wraz z żoną Ilmą zadeklarowali majątek i środki pieniężne o wartości prawie 2,3 mln euro.

Ponad połowa tej kwoty – 1,75 mln euro – to wartość posiadanych akcji.

Ponadto szef rządu wraz z żoną ma około 260 tys. euro niespłaconych długów.

Majątek o wartości ponad 2 mln euro posiadają również rodzina ministra kultury, socjaldemokraty Šarūnasa Birutisa, należącego do mieszanej grupy posłów Sejmu, lidera Centrum Prawicy Artūrasa Zuokasa oraz rodzina byłego adwokata Ignasa Vėgėlisa.

MAJĄTEK ŽEMAITAITISA

Przewodniczący należącej do koalicji rządzącej partii „Świt Nie-

Deklaracje majątkowe posłów Sejmu RL są jawne i wymagane przez prawo
Fot. Olga Posaškova, Kancelaria Sejmu RL

ma” Remigijus Žemaitaitis wraz z małżonką zadeklarowali majątek o wartości 1,4 mln euro. W ich deklaracji znalazły się mieszkania, domy, działki, akcje, dzieła sztuki i wyroby jubilerskie.

Miniony rok był dla rodziny Žemaitaičių finansowo udany, udało im się zwiększyć majątek o prawie pół miliona euro. W 2023 r. wyniósł on 940 tys. euro.

Zgodnie z deklaracją, najbardziej wzrosła wartość nieruchomości i akcji rodziny polityka.

Wśród milionerów znaleźli się również były eurodeputowany Bronis Ropė (1,2 mln euro), liberałka Edita Rudelienė (1,19 mln euro), Valius Ažuolas (1,1 mln euro), konserwatysta Kazys Starkevičius (1,07 mln euro), liberałka Viktorija Čmilytė-Nielsen (1,05 mln euro) oraz konserwatysta Dainius Kreivys (1 mln euro).

MAJĄTEK PRZEWODNICZĄCEGO SEJMU

Przewodniczący Sejmu, lider Związku Demokratów „W imię

Litwy” Saulius Skvernelis wraz z żoną Silviją zadeklarowali w zeszłym roku majątek o wartości 443 tys. euro.

Ponadto mieli około 70 tys. euro niespłaconego zadłużenia.

Jedynym parlamentarzystą, który zgłosił brak majątku, był zastępca przewodniczącego frakcji Socjaldemokratów Tadas Barauskas. Jego żona Laura Barauskienė zadeklarowała 10 tys. euro oszczędności.

Kolejny socjaldemokrata Ruslanas Baranovas zadeklarował jedynie 2 tys. euro oszczędności, a jego małżonka wskazała, że ma 4 tys. euro niespłaconego zadłużenia.

Deklaracje majątkowe i dochody polityków są jawne i wymagane przez prawo. To mechanizm mający zapewnić naród o transparentności władzy. W następnych numerach „Kuriera Wileńskiego” będziemy przyglądali się posłom w Sejmie Republiki Litewskiej polskiej narodowości.

Opr. A.K. na podst. BNS, VMI

Kąpiel w zanieczyszczonej wodzie może skończyć się w szpitalu

Wraz ze wzrostem temperatury powietrza i wody wzrasta ryzyko zarażenia się chorobami przenoszonymi przez wodę.

Honorata Adamowicz

Cieplejsza woda zanieczyszczona materią organiczną stwarza odpowiednie warunki do rozwoju różnych mikroorganizmów. Najczęstszą drogą zakażenia jest spożycie zanieczyszczonej wody podczas kąpieli, a rzadziej jest nią uszkodzona skóra lub błony śluzowe. Dlatego ważne jest, aby kąpać się tylko w czystych i bezpiecznych zbiornikach wodnych, ponieważ spożycie dużych ilości patogenów stwarza realne ryzyko infekcji.

KTO JEST NAJBARDZIEJ NARAŻONY NA CHOROBY JELITOWE

– Latem wiele osób korzysta z akwenów wodnych, dlatego w ciepłych miesiącach liczba zachorowań na infekcje jelitowe wzrasta. Infekcje jelitowe to poważne choroby. Kąpiel w zanieczyszczonej wodzie może skończyć się w szpitalu. Najbardziej narażone na infekcje jelitowe podczas kąpieli są dzieci, ponieważ często niechcący połykają więcej wody podczas kąpieli, co naraża je na większe ryzyko infekcji, zwłaszcza że ich układ odpornościowy nie jest jeszcze w pełni rozwinięty – poinformowali „Kurier Wileński” specjaliści z Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego.

Na zachorowanie i poważne powikłania są także narażone osoby z osłabionym układem odpornościowym, takie, które przeszły przeszczep narządów, cierpią na choroby przewlekłe (np. cukrzycę, choroby wątroby lub nerek), przyjmują leki immunosupresyjne lub cierpią na HIV, AIDS lub choroby onkologiczne. Osoby z otwartymi ranami lub zmianami skórnymi również znajdują się w grupie podwyższonego ryzyka, ponieważ umożliwiają one mikroorganizmom łatwiejsze przedostanie się do organizmu.

Specjaliści z Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego (NPHC) zalecają wybieranie kąpielisk i terenów rekreacyjnych nadzorowanych przez samorządy, gdzie jakość wody jest regularnie monitorowana, piasek sprawdzany, a toalety, kosze na śmieci, miejsca do przebierania się, urządzenia do higieny rąk i inne środki bezpieczeństwa i czystości są zapewnione. Zanieczyszczona woda może być źródłem wielu chorób jelitowych. Główne zagrożenia to: zakażenia bakteryjne (np. *E. coli*, *Salmonella*, *Campylobacter*), wirusowe (np. rotawirusy, norowirusy, wirusowe zapalenie

wątroby typu A) oraz pasożytnicze (np. *Giardia*, *Cryptosporidium*).

– Jeśli po kąpieli poczujemy nudności, ból głowy, mięśni, dreszcze, zaczniemy wymiotować, podniesie się temperatura lub pojawi się zaczerwienienie skóry, wysypka i swędzenie są to sygnały, że prawdopodobnie złapaliśmy infekcję jelitową. Jeśli objawy się nasilą lub będą się utrzymywać przez dłuższy czas, należy natychmiast skontaktować się z lekarzem rodzinnym – podkreślają specjaliści z Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego.

GDZIE ZNALEŹĆ INFORMACJE O JAKOŚCI WODY W KĄPIELISKACH

Sezon kąpielowy na Litwie oficjalnie rozpoczyna się 1 czerwca i trwa do 15 września. Informacje o tym, gdzie można bezpiecznie pływać i których zbiorników wodnych należy unikać, można znaleźć na stronie internetowej Instytutu Higieny pod adresem <https://www.hi.lt/maudyklu-vandens-kokybe/>.

Cieplejsza woda zanieczyszczona materią organiczną stwarza odpowiednie warunki do rozwoju różnych mikroorganizmów. Najczęstszą drogą zakażenia jest spożycie zanieczyszczonej wody podczas kąpieli.

Sezon kąpielowy na Litwie oficjalnie rozpoczyna się 1 czerwca i trwa do 15 września **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Dni Kultury Polskiej na Laudzie i Żmudzi 2025 – XXIII Festyn Kultury Polskiej „Znad Issy”

W dniach 12–13 lipca odbyły się Dni Kultury Polskiej na Laudzie i Żmudzi, w ramach których miały miejsce: XXIII Festyn Kultury Polskiej „Znad Issy”, otwarcie wystaw, spotkanie literackie i wycieczki. Imprezy odbyły się w Pacunelach w rejonie Radziwiliszskim oraz Kiejdanach.

Pierwsi goście przyjechali już 11 lipca, w piątek. 12 lipca, po zwiedzaniu Muzeum Powstania 1863 roku, kościoła pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny, miejsca spoczynku legendarnego o. Stanisława Dobrowolskiego, jego zbiorów i starej plebanii w Podbrzeżu, goście przenieśli się do Pacunel.

Imprezę rozpoczęło otwarcie wystawy nowych prac malarki z Janowa Birutė Gadišauskienė w Domu Kultury w centrum miasteczka. Na przykościelnym cmentarzu rodacy odnajdowali nagrobki z nazwiskami znanymi z „Potopu” Henryka Sienkiewicza. Mszę św. w języku polskim w kościele św. Jana Chrzciciela celebrował o. Sebastian Chmielewski z Kowna. Ojcowi towarzyszył karmelita brat Arūnas Juodinis. O oprawę muzyczną mszy św. zadbały chóry z Węgorzewa i Szczytna. Sztandar Stowarzyszenia Polaków Kiejdan do kościoła był wniesiony przez chorążych Władysława Gosztowtę, Giedriusa Makarewicza i Olegę Bosiukę. Po Mszy św. zespoły barwnym orszakiem wyruszyły do parku, w którym nad głowami przybyłych gości powiewały flagi Polski i Litwy. Gości powitali starosta Skėmiais Ingrida Gladkienė i organizator festynu – Irena Duchowska.

Na święto przybyli: konsul Generalny RP na Litwie Dariusz Wiśniewski, poseł na Sejm Republiki Litewskiej Czesław Olszewski, burmistrz Giżycka Ewa Ostrowska, wójt gminy Zarėby Kościelne Urszula Wołosiewicz z małżonkiem, naczelnik Wydziału Promocji Starostwa Powiatowego w Szczytnie Łukasz Zbrzeźniak, były senator RP, prezes Koła „Wspólnota Polska” w Węgorzewie Wiesław Pietrzak, prezes Stowarzyszenia „Uniwersytet Trzeciego Wieku w Szczytnie” Marianna Zając, dyrektor Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku

Sztandar Stowarzyszenia Polaków Kiejdan do kościoła był wniesiony przez chorążych Władysława Gosztowtę, Giedriusa Makarewicza i Olegę Bosiukę

Wioleta Miedzianowska-Konopka, prezes Stowarzyszenia Seniorzy z pasją Horyzont Jadwiga Sowulewska z Suwałk, prezes Stowarzyszenia „RODACY” z Jakubowa na Łotwie Leokādija Beluse, prezes Oddziału ZPL Lauda, przedstawiciel Szlachty Łaudańskiej Władysław Gosztowt, prezes Oddziału ZPL w Kownie Andrzej Rymkiewicz, prezes Koła ZPL i filii Kiejdańskiego UTW w Poniewieżu Regina Czyrycka, prezes filii Kiejdańskiego UTW w Kownie Franciszka Abramowicz, prezes Oddziału Towarzystwa Upiększania Litwy w Poniewieżu Danutė Kriščiūnienė, malarka Birutė Gadišauskienė z Janowa, wieloletni kierownik zespołu „Kotwica” w Kownie Alina Pacowska i wielu innych zaszczytnych gości.

Honorowi goście składali świąteczne życzenia organizatorom imprezy, gospodarzom i wszystkim gościom. Wymieniano się upominkami. Do wieczora brzmiały polskie piosenki, popisywały się zespoły tańeczne, wesoła muzyka zachęcała do tańca widownię. Gromkie brawa

zebrały polonez, kujawiak, tańce kurpiowskie i z kwiatkami wykonane przez młodzież z Jaszun, jak również tańce zespołu z łotewskiego Jakubowa, a do skocznych melodii zrywała się również publiczność.

Koło „Wspólnota Polska” z Węgorzewa miało swoje stoisko, zapraszało na przysmaki, dzielono prezenty promujące Warmię i Mazury. Miejscowi myśliwi w parku gotowali zupę i kaszę. Gościom szczególnie smakowała zupa myśliwska i kibiny z Kiejdan. Organizatorzy podziękowali wszystkim sponsorom, współorganizatorom, zespołom i gościom. Świętowanie w parku trwało do północy.

W parku wystąpiły zespoły: ZPiT „Znad Mereczanki” (kier. Maria Alencynowicz, Jaszuny); Zespół Tańca: „Rosa” (kier. Maija Wilka, Jekabpils-Jakubowo, Łotwa); Chóry: Reprezentacyjny Chór Oddziału Warmińsko-Mazurskiego Stowarzyszenia Wspólnota Polska „Ojczyzna” (kier. Ryszard Zabłotny, Węgorzewo), „Preludium” (kier. Mariusz Pardo, Szczytno);

22.>>

Zespoły: „Belcanto” (kier. Urszula Wyszyńska— Zbróg, Giżycko), „Horyzont” (kier. Łukasz Sowulewski, Suwałki), „Zapominajka” (kier. Gabriela Rojek, Zaręby Kościelne), Retro-„Babskie Granie” (kier. Elżbieta Karnas, Zaręby Kościelne), „Kwiaty Polskie” (kier. Barbara Łojek, Chmielewo), „Grzegorzanie” (kier. Bożena Raczynska), „Mickunianka” (kier. Halina Tomaszewicz), „Przyjaciele” (kier. Henryk Boguszewicz, Gałgi), „Kotwica” (kier. Andrzej Rymkiewicz, Kowno), „Issa” (kier. Waleria Waniewicz, Kiejdany).

13 lipca, w niedzielę, imprezy przeniosły się do Kiejdan. Świętowanie rozpoczęło Mszą św. w kościele św. Józefa. Goście zwiedzali Mauzoleum Radziwiłłów w zborze kalwińskim, piękną starówkę Kiejdan. W Centrum Wielokulturowym miało miejsce otwarcie wystawy fotografii Waldemara Śliwczyńskiego „Stał dwór szlachecki...”, spotkanie literackie, koncert zespołów z Polski. Swą twórczość zaprezentowały autorki antologii „Znad Laudy i Niewiaży” Jolanta Abarienė, Valė Bilienė, Danutė Kriščiūnienė, Regina Czyrycka, Irena Duchowska i Liuda Balabonienė. Wystąpiły zespoły „Belcanto” z Giżycka, „Horyzont” z Suwałk, „Zapominajka” i „Babskie Granie” z Zaręb Kościelnych, „Kwiaty Polskie” z Chmielewa oraz chór „Preludium” ze Szczytna. Reprezentacyjny Chór Oddziału Warmińsko-Mazurskiego Stowarzyszenia Wspólnota Polska „Ojczyzna” z Węgorzewa wystąpił w Wędziagole.

Organizatorem imprezy było Stowarzyszenie Polaków Kiejdan.

Partnerzy: Starostwo Skėmiai, organizacja społeczności Pacunel, parafie św. Jana Chrzciciela w Pacunelach i św. Józefa w Kiejdanach, Instytut Polski w Wilnie, Kiejdańskie Centrum Wielokulturowe, Oddział ZPL LAUDA.

Projekt „Dni Kultury Polskiej na Łaudzie i Żmudzi 2025” – XXIII Festyn Kultury Polskiej „Znad Issy” dofinansowany został przez Ambasadę RP w Wilnie, Departament Mniejszości RL, Oddział ZPL Rejonu Wileńskiego i Władysława Gosztowta. kiejdany.org

Inf. i fot. organizatorzy

Po Mszy św. zespoły barwnym orszakiem wyruszyły do parku, w którym nad głowami przybyłych gości powiewały flagi Polski i Litwy

Gromkie brawa zebrały polonez, kujawiak, tańce kurpiowskie i z kwiatkami wykonane przez młodzież

Honorowi goście składali świąteczne życzenia organizatorom imprezy, gospodarzom i wszystkim gościom

Lato w pełni i wakacje trwają! Dla wielu to czas podróży. A kto nie lubi podróży! Zwiedzanie, poznawanie nowych ludzi i obcych kultur to prawdziwa frajda. Tylko czy zawsze wiecie, jak się zachować? Co wolno, a czego nie wypada robić za granicą? Żeby uniknąć nieporozumień, przeczytajcie dzisiejszego Pocopotka, a dowiedziecie się na przyszłość wiele pożytecznych wiadomości.

Ach, skoro mówimy o podróżach do krajów, które są od nas odległe i to nie mało, a dotarcie tam możliwe jest wyłącznie samolotem — porozmawiamy również o przestworzach tych bliższych i dalszych.

Czy chcielibyście przez 20 minut spadać swobodnie ku ziemi trzymając się za ręce z 295 osobami? To niezwykle wydarzenie sfilmowano **w 1996 roku** podczas udanej próby pobicia rekordu na „największą na świecie grupę akrobatów spadochronowych”.

Aeronurkowanie

Uczestnicy zwycięskiego eksperymentu wyskoczyli na wysokości 6 tysięcy metrów nad ziemią ze śmigłowców nad czarnomorskim kurortem Anapa. Aby mieć jak największą szansę na sukces, opadli na wysokość zaledwie 1800 metrów, zanim pociągnęli za wyzwalacze spadochronów — mimo to musieli podjąć aż osiem prób, a pełny 296-osobowy łańcuch istniał tylko przez 3 sekundy. Sędziowie uznali rekord po obejrzeniu taśmy wideo ze sfilmowanym skokiem. Teoretycznie, liczba „aeronurków”, którzy mogą utworzyć łańcuch, jest nieograniczona, lecz trzeba jeszcze znaleźć samolot, zdolny do wyniesienia ich wszystkich na wysokość 6 tysięcy metrów.

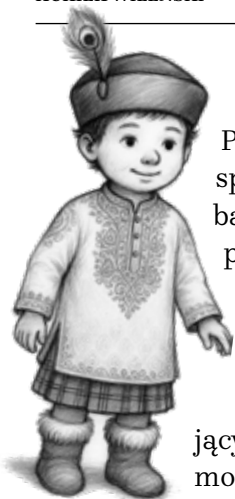

Astronomiczne bombardowanie

...170.000 lat temu w Mgławicy Magelana wybuchła gwiazda supernowa nazwana **1987A**. Wybuch uwolnił **1058 (jedyńka z 58 zerami!)** neutrino i w lutym **1987** olbrzymia fala neutrino dotarła do ziemi. Przez każdego z nas, jak przez sito, przeleciało w przeciągu kilku lutowych sekund **1014** neutrino, ale średnio tylko w jednej osobie na tyś, ta przedziwna cząsteczka

zatrzymała się, a zaledwie około trzydziestu osób spośród wszystkich mieszkańców ziemi mogło zauważyć coś w rodzaju błysku, ponieważ kolizja neutrino z ziemską materią nastąpiła w ich oku. Przy pomocy najbardziej skomplikowanej aparatury udało się z całej tej falangi wykryć zaledwie **22** neutrino, choć przez jeden centymetr kwadratowy powierzchni ziemi przeleciało ich aż **1011!**

CO KRAJ, TO OBYCZAJ

Przed wyjazdem za granicę trzeba sprawdzić ważność paszportu, zadbać o wizę, zaopatrzyć się w mapy i przewodniki... Prawdziwi podróżnicy powiedzą, że wszystkie te czynności są bardzo ważne, ale tak naprawdę nie powinniśmy wyjeżdżać bez zapoznania się z obyczajami panującymi w danym kraju. Ich nieznanostwo może być nie tylko kłopotliwa, ale nawet niebezpieczna, jeśli na

przykład obrazimy kogoś swoim zachowaniem.

IRLANDIA. Przebywając w tym kraju, należy unikać rozmów o religii i różnicach między brytyjską a irlandzką angielszczyzną — szczególnie z przypadkowo poznanymi osobami.

BULGARIA. Podstawową przyczyną nieporozumień podczas podróży na Morze Czarne jest zaprzeczanie i przytakiwanie głową. Kiwanie głową, które u nas oznacza: tak, tak, w Bułgarii oznacza zaprzeczenie. I odwrotnie — to, co u nas jest przeczeniem, dla Bułgarów znaczy: zgadzam się z tobą.

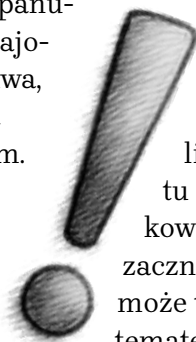
BLISKI WSCHÓD. Pierwszą podstawową zasadą jest właściwe zachowanie w miejscach kultu i świątyniach dostępnych dla turystów. Obowiązują tu normy, nawet w otwartym dla turystów Egipcie czy Turcji. Wchodząc do świątyni, kobiety i mężczyźni powinni mieć zasłonięte kolana, czyli mimo wysokich temperatur mężczyźni muszą włożyć długie spodnie, a kobiety długie spódnice. Zakryte powinny być także ramiona i nie ma mowy o dużych dekoltach. Gdy chcemy coś sfotografować, należy

zapytać o zgodę osobę oprowadzającą, gdyż w niektórych miejscach jest to zakazane. Pod żadnym pozorem nie należy także zaczepiać kobiet. Gdy chcemy zapytać o drogę, lepiej skierować pytanie do mężczyzny. Jeśli zaś chodzi o okres ramadanu — miesiąc muzułmańskiego postu — także lepiej być ostrożnym. Turyści nie powinni palić ani pić alkoholu na ulicach oraz lokalach, w których się go nie sprzedaje.

STANY ZJEDNOCZONE. Choć Amerykanie są narodem bardzo otwartym, a wręcz liberalnym, jeśli chodzi o zachowanie, także tu obowiązują pewne zasady. Jeśli w przypadkowej rozmowie poruszymy temat polityki albo zaczniemy narzekać na obecną sytuację na świecie, może to być potraktowane jak gafa. Najlepszym tematem do rozmowy jest pogoda albo ostatnie wydarzenia sportowe. Amerykanie nie lubią też narzekania, które w naszym kraju stało się normą.

MEKSYK. Mieszkańcy tego państwa nie lubią rozmów o polityce. Trzeba pamiętać także, by nie krytykować żadnego aspektu życia w Meksyku ani zachowania mieszkańców. Nawet konstruktywna krytyka może bowiem nie być dobrze przyjęta. Zwyczaje meksykańskie nie pozwalają także zaprzeczać gościom ani odpowiadać na ich pytanie negatywnie.

Przyjemnych podróży dla tych, którzy wybierają się w nie niedługo, jak również dla tych, którzy pojadą w nie jeszcze za lat kilka lub kilkanaście!

Książkowa propozycja nie do odrzucenia!

Kosmiczne przygody Bruma i Gruma

Autorstwa Pawła Wakuły

Brum i Grum to dwaj kosmici żyjący na małej, potwornie zagraconej planecie, na której nie ma niczego ciekawego do roboty. Znużeni monotonną egzystencją postanawiają zbudować raketę z niepotrzebnych szpargałów napędzaną odkurzaczem i wyruszyć w kosmos. Odwiedzają wiele niezwykłych planet i poznają ich mieszkańców. Kucharz, poeta, malarz, szalony pirat, mikro— i makroludzie, śpiąca

królowna, a nawet Mały Książę — wszystkich ich trapią problemy. Dobroduszni i pomysłowi Brum i Grum każdemu chętnie przychodzą z pomocą. Oto najlepszy sposób na kosmiczną nudę!

ALE DOWCIP!

Ekspedycja naukowa Marsjan wylądowała na Ziemi w celu ustalenia, skąd pochodzi człowiek. Badaniom naukowym została poddana papuga oraz Mądrała. Po kilku dniach dowódca ekspedycji melduje do bazy:
— Ludzie są w błędzie myślc, że pochodzą od małpy. Ustaliliśmy, że pochodzą od papugi!

Ciasto z jagodami

Wiesława Lewandowska
autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

To ciasto to prawdziwa klasyka w letnim wydaniu! Pyszne, delikatne drożdżowe ciasto z sezonowymi owocami – u mnie w wersji z jagodami – to coś, obok czego nie da się przejść obojętnie. Idealne na deser, podwieczorek czy piknik w ogrodzie. W tej wersji wykorzystałam jagody – bo są dostępne, piękne i po prostu smakują latem – ale można użyć dowolnych ulubionych owoców: malin, porzeczek, wiśni czy nawet śliwek. Ten wypiek świetnie sprawdzi się nie tylko do kawy, ale także jako pyszne śniadanie na słodko, przekąska dla dzieci czy deser do zabrania na piknik. To ciasto, które zawsze się udaje, nawet jeśli nie masz dużego doświadczenia z drożdżami – wystarczy trochę cierpliwości i serca.

Składniki:

Ciasto:

• 350 ml ciepłego mleka • 2 jajka • 2 żółtka • 200 g cukru • 1 cukier waniliowy • 600 g mąki pszennej tortowej • 10 g suchych drożdży (ok. 1 opakowanie)

■ Fot. autorka

• 2 łyżki oleju • 100 g bardzo miękkiego masła (prawie płynne)

Kruszonka:

• 100 gramów mąki • 100 gramów masła • 80 gramów cukru pudru

Dodatkowo:

• ok. 500 g owoców (u mnie: jagody – ale świetnie sprawdzą się też maliny, śliwki, morele czy porzeczki) • 1 łyżka mąki ziemniaczanej

Wykonanie:

Mleko podgrzać, nie może być gorące tylko ciepłe, dodać trochę cukru i suche drożdże, wymieszać i zostawić

na kilka minut, aż pojawi się piana, to znak, że drożdże pracują. W osobnym naczyniu ubić jajka i żółtka z pozostałym cukrem, dodać też cukier waniliowy. Do wyrośniętych drożdży dodać ubite jajka i za pomocą miksera z hakiem wyrabiać ciasto dosypując po trochu przesianą mąkę. Gdy ciasto się połączy dodać olej, jak się wchłonie, dodać masło i wyrabiać robotem 5 minut. Zostawić przykryte ściereczką, aby wyrosło na około 1-1,5 godziny. Przygotować formę 25 na 35 cm, wyłożyć ją papierem do pieczenia lub wysmarować tłuszczem. Wyrośnięte ciasto do foremki, delikatnie rozciągnąć je palcami na całej powierzchni. Jagody umyte i dobrze osączone obtoczyć w mące ziemniaczanej i rozłożyć na cieście. Z podanych składników zagnieść kruszonkę i posypać po wierzchu ciasto. Zostawić jeszcze, aby podrosło na około 20 minut. Piec 30-45 minut funkcją grzania góra-dół w temperaturze 170 stopni, aż ciasto ładnie się zrumieni. ■

Chrupiące ogórki konserwowe

Chrupiące ogórki słodko-kwaśne, aromatyczne, idealne jako dodatek do kanapek, sałatek lub dań obiadowych. Ten sprawdzony przepis pozwoli cieszyć się ich smakiem przez całą zimę. Sezon na ogórki w pełni, a nie ma nic lepszego niż własnoręcznie przygotowane ogórki konserwowe! W mojej kuchni trwa właśnie ogórkowy maraton, a ten sprawdzony, tradycyjny przepis na ogórki konserwowe jest absolutnym hitem każdego lata. Prosty, bez uduśniania, robiony od wielu lat, a efekt? Znikają ogórki bardzo szybko, są pyszne i bez konserwantów.

Składniki (na ok. 6 słoików 0,9l)

• 2,5–3 kg małych ogórków gruntowych • 6 gałązek kopru (z baldachami) • 6 ząbków czosnku • 6 ziaren ziela angielskiego • 6 liści laurowych • po 5–6 ziaren pieprzu czarnego do każdego słoika • chrzan • 3 łyżeczki nasion gorczycy

Zalewa:

• 1 litr wody • 1 szklanka octu 10% • 4 łyżki cukru • 2 łyżki soli kamiennej (nie jodowanej)

Wykonanie:

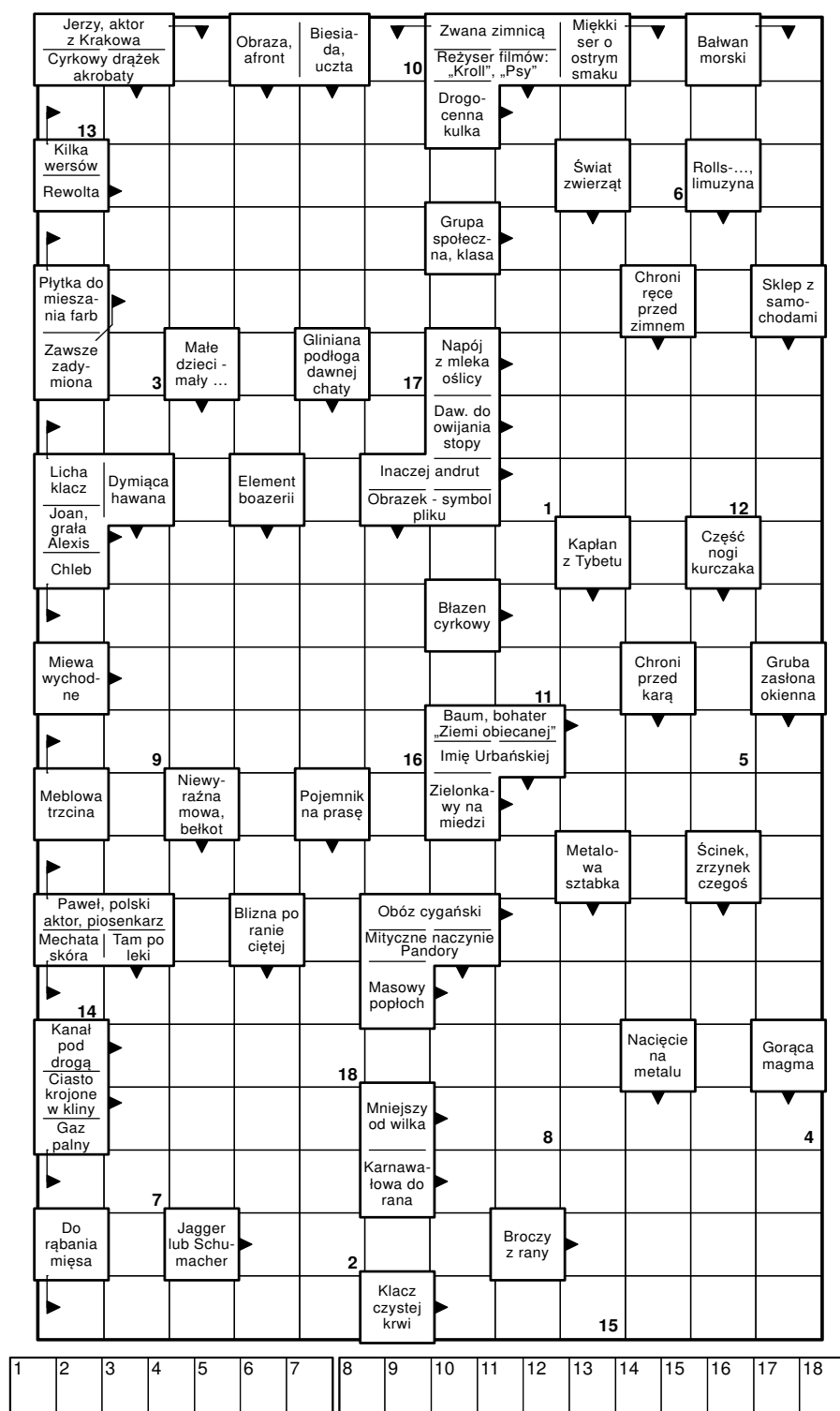
Ogórki muszą być małe, umyte dokładnie, są dosyć brudne, dlatego nie wystarczy tylko opłukać, a następnie zalać je zimną wodą

■ Fot. autorka

i zostawić na 2-3 godziny, aby się moczyły, wtedy będą chrupiące. W międzyczasie przygotować słoiki, trzeba je dokładnie umyć i wyparzyć razem z nakrętkami. Ogórki ułożyć pionowo dosyć ciasno w słoikach, dodać przyprawy po jednym ząbku czosnku, gałązkę kopru, liść laurowy, ziele angielskie, 5-6 ziaren pieprzu, kawałek obranego korzenia chrzanu i pół łyżeczki nasion gorczycy. W garnku zagotować składniki zalewy i zalać od razu ogórki, zostawiając 1 cm wolnej przestrzeni od góry. Zakręcić słoiki dosyć mocno. Dno dużego garnka wyłożyć ściereczką, wstawić słoiki i wlać gorącą wodę do 3/4 wysokości słoików, zagotować, zmniejszyć grzanie i wolno pasteryzować 10 minut, ostrożnie wyjąć słoiki i odwrócić je do góry dnem. ■

Uśmiechnij się!

– Hmmm... no to pozwoli pan, że pomogę. Co konkretnie pan przeskrobał?

Wzrost zachorowań po ugryzieniu kleszcza

Honorata Adamowicz

Na Litwie odnotowano już pierwszy zgon z powodu kleszczowego zapalenia mózgu. W ubiegłym roku choroba ta pochłonęła rekordową liczbę 11 osób. Statystyki są przerażające: od stycznia do czerwca tego roku zarejestrowano 176 przypadków kleszczowego zapalenia mózgu, połowa z nich miała miejsce w czerwcu. Oprócz tego odnotowano 4 329 przypadki boreliozy.

– Kilkadziesiąt lat temu kleszczowe zapalenie mózgu było uważane za bardzo rzadką chorobę. Dziś kleszczowe zapalenie mózgu stało się częstą i bardzo poważną chorobą. Chociaż odsetek kleszczy zakażonych kleszczowym zapaleniem mózgu jest niewielki i stanowi ok. jeden proc. Litwa przoduje w Europie pod względem zachorowalności na kleszczowe zapalenie mózgu. Znacznie więcej kleszczy, aż 25–30 proc., przenosi patogen boreliozy – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Milda Žygutienė, entomolog medyczny i specjalistka chorób zakaźnych Departamentu Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego.

STATYSTYKI SĄ PRZERAŻAJĄCE

Na Litwie od stycznia do czerwca tego roku zarejestrowano 176 przypadków kleszczowego zapalenia mózgu, 25 z nich stanowiły dzieci, a 151 dorośli. Połowa przypadków - 88 - została zarejestrowana tylko w czerwcu. Od stycznia do czerwca 2025 r. zarejestrowano 4 329 przypadków boreliozy. W 2024 r. przez cały rok na Litwie zarejestrowano aż 15 254 przypadków boreliozy. W 2023 r. było ich pięć razy mniej – 2 896. W ubiegłym roku u 807 osób zdiagnozowano kleszczowe zapalenie mózgu, w 2023 r. – 589. W ubiegłym roku 11 osób zmarło z powodu tej choroby przenoszonej przez kleszcze na Litwie.

KLESZCZE WYSTĘPUJĄ NA CAŁYM OBSZARZE KRAJU

– Na Litwie kleszcze występują na całym obszarze kraju. Kleszczowym zapaleniem mózgu oraz bore-

Kleszczowym zapaleniem mózgu oraz boreliozą można zarazić się zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich. **Fot. Marian Paluszkiewicz**

liozą można zarazić się zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich. W ciepłym sezonie wiele osób spędza aktywnie czas na łonie natury, w lasach i w pobliżu otwartych zbiorników wodnych, co zwiększa prawdopodobieństwo zarażenia kleszczami. Bardzo ważne jest, aby ludzie pamiętali, że w naszym kraju kleszcze są wszędzie, dlatego też wszędzie trzeba na nie uważać. Najlepszym zabezpieczeniem przed kleszczowym zapaleniem mózgu są szczepionki – podkreśla specjalistka.

Szczepienie przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu jest możliwe przez cały rok, ale najlepiej wykonywać je zimą. Stworzenie niezawodnej ochrony zajmuje trochę czasu. Najbardziej niezawodną i najdłuższą ochronę gwarantującą trzy dawki szczepionki: około 99 proc. zaszczepionych nabywa odporność na kleszczowe zapalenie mózgu na okres 3–5 lat. W zimnych porach roku stosuje się zwykły plan szczepień, ale z początkiem aktywności kleszczy zaleca się szczepienie zgodnie z planem przyspieszonym.

WCZESNE OBJAWY BORELIOZY

W miejscu ukąszenia pojawia się zaczerwienienie. Wielu pacjentów we wczesnym stadium boreliozy doświadcza objawów przypominających grypę, takich jak gorączka, dreszcze,

bóle głowy, zmęczenie, bóle mięśni i stawów. Wielu zarażonych skarży się na bóle stawów, zmęczenie i osłabienie – osoby zakażone mogą odczuwać silne zmęczenie, które nie ustępuje po odpoczynku. Niektórzy mogą odczuć drętwienie, mrowienie czy porażenie nerwu twarzonego. Objawy te mogą sugerować rozprzestrzenianie się bakterii na układ nerwowy.

Należy pamiętać, że u wielu pacjentów boreliozą może przebiegać bezobjawowo lub objawy boreliozy mogą być bardzo łagodne, co sprawia, że choroba często jest ignorowana lub mylona z innymi schorzeniami.

KLESZCZOWE ZAPALENIE MÓZGU OBJAWY

Choroba zazwyczaj przebiega w dwóch fazach. W pierwszej fazie objawy są grypopodobne. Występuje wysoka gorączka, bóle głowy, bóle mięśni i ogólne osłabienie. Druga faza, zwana fazą neurologiczną, może wystąpić po krótkim okresie poprawy i charakteryzuje się cięższymi objawami, takimi jak wysoka gorączka, silne bóle głowy, sztywność karku, zaburzenia świadomości, a w ciężkich przypadkach pojawiają się drgawki, paraliż i śpiączka. ■

Wystartowały półkolonie „Wakacje w mieście”

21 lipca rozpoczęły się długo wyczekiwane półkolonie „Wakacje w mieście” organizowane przez Dom Kultury Polskiej w Wilnie. Na dzieci czekają warsztaty, wycieczki, zabawy na świeżym powietrzu, integracja i mnóstwo uśmiechów.

Honorata Adamowicz

Półkolonie dla dzieci organizowane są pod profesjonalną opieką. Wykwalifikowani wychowawcy dbają o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie dzieci. Starają się oni zrozumieć potrzeby, zainteresowania i ewentualne trudności każdego uczestnika, aby zapewnić mu jak najlepsze warunki do rozwoju i dobrej zabawy.

DZIECIAKI W CZASIE ZAJĘĆ ZAPOMINAJĄ O TELEFONACH

– Już kolejny rok z rzędu jestem opiekunką na półkoloniach i z przyjemnością obserwuję zadowolone minki dzieci. Każdego roku program jest naprawdę ciekawy, łączy w sobie dużo rozrywek, zadań plastycznych bądź też wizyt w muzeach, które mają na celu poszerzenie wiedzy dzieci o kulturze oraz języku polskim. Uważam, że takie półkolonie są świetną okazją dla dzieci, by zwiedzić nowe miejsca, znaleźć przyjaciół i ciekawie spędzić czas. Cieszy mnie, że dzieciaki w czasie zajęć zapominają o telefonach i dużo rozmawiają między sobą, bawią się. Moim zdaniem, zwłaszcza w obecnych realiach, to jest wspaniały wyznacznik tego, że dzieci się nie nudzą. W tym roku mamy dużo zajęć plastycznych, które są powiązane z polskimi tradycjami. Podczas takich półkolonii podtrzymuje się w dzieciach polskiego ducha – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Paulina Seweruk, wieloletnia opiekunka podczas półkolonii w DKP.

WSPÓLNA ZABAWA ZACIEŚNIA WIĘZI MIĘDZY OPIEKUNAMI I UCZESTNIKAMI

Kamila Kozłowska w tym roku także jest opiekunką podczas pół-

kolonii w DKP, podczas rozmowy z „Kurierem Wileńskim” mówi, że wspólna zabawa zaciesnia więzi między opiekunami i uczestnikami półkolonii.

– Co tu dużo mówić. Po uśmiechniętych minkach uczestników wszystko widać. Dzieci naprawdę są zadowolone, wesołe śmiechy nie milkną ani na chwilę. Program jest bardzo urozmaicony, zaplanowanych mamy dużo wycieczek, zajęć artystycznych, tanecznych. Uważam, że półkolonie to świetna okazja, by nie tylko spędzić pożytecznie i wesoło czas z przyjaciółmi, ale także poszerzać

Półkolonie dla dzieci organizowane są pod profesjonalną opieką. Wykwalifikowani wychowawcy dbają o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie dzieci.

swą wiedzę o języku i kulturze polskiej – mówi Kamila Kozłowska.

W programie półkolonii znajdują się wycieczki do Muzeum MO, Muzeum Energetyki i Techniki, Centrum Edukacyjnego „CurioCity”, Muzeum Samochodów, Regionalnego Parku Wilii lub Wileńskiej Basteji. Każdego dnia uczestnicy biorą również udział w zajęciach edukacyjnych i artystycznych poświęconych historii, kulturze oraz językowi polskiemu. Oprócz zabawy i całonocnej opieki dzieci mają zapewnione obiady, podwieczorki i zdrowe przekąski.

Dofinansowano przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego ze środków budżetu państwa.

Dofinansowano przez Samorząd miasta Wilna.

Partner: Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Organizator: Dom Kultury Polskiej w Wilnie

W czasie zajęć dzieci zapominają o telefonach, obcują ze sobą i poznają nowe praktyczne dziedziny Fot. DKP

6.45 Studio Wilno
7.05 „Szkoła z Kleksem Bystrzakiem”
7.15 Zagadki zwierzogromadki
7.30 Piękno, zgłoś się!
7.55 Ziołowa apteka
8.10 Moje zdrowie
8.20 Zakochaj się w Polsce
8.45 Daję słowo
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.20 Szkoła z Kleksem Bystrzakiem
11.30 Zagadki zwierzogromadki
11.50 Rola życia
12.10 S. „War to kochać”
13.00 Niezwykłe miejsca
13.05 Tygiel
13.25 Panorama litewska
13.35 Anna Dymna – spotkajmy się
14.25 „Ręka fryzjera” film dok.
15.15 Notacje
15.25 Wynalazki na medal
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Szkoła z Kleksem Bystrzakiem
17.20 Zagadki zwierzogromadki
17.45 S. „Blondynka”
18.30 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Niezwykłe miejsca
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Królowie”
21.55 Rola życia
22.20 Zakochaj się w Polsce
22.40 Tygiel
23.05 Na sygnale
23.55 Info Wilno

00.10 Studio Wilno
00.35 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
01.00 S. „Blondynka”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska policja wodna”
11.30 S. „Twarzą w twarz”
12.25 Czeago nie mówić
12.30 „Kto i dlaczego?”
13.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Przyjazna Litwa
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Narcos”
22.40 S. „Zagubiony bagaż”
23.35 S. „Niezwyciężony”
00.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”

15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 Od...do...
21.00 „Komisja miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 Thriller
00.40 S. „FBI”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzieci tysiąclecia
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Kuchnia Beaty
8.30 „Wiara i życie”
9.00 Dzień dobry Litwo
11.30 „Co jest lepsze, sąsiedzie?”
12.00 „Siła delikatnego dotyku” film dok.
13.00 Odblaski
13.30 Spacer
14.00 Dodajmy czadu!
15.05 Kalendarz ogrodnika
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Solsidan”
17.05 Dzień dobry Litwo
19.00 Weranda
19.30 „Pierwsze wrażenia. Siła twarzy i głosu” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Film fab.
23.00 „Co dalej?”
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Szczęśliwy dom”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”

15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Szczęśliwy dom”
21.00 S. „Niedoskonałe geny”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 Film fab.
00.45 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.35 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Ostatni gliniarz”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Ostatni gliniarz”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 Komedia
23.25 Thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pierwszy raz
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. dok. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Znikające ślady”
11.00 S. „Stary”
12.30 Lato na wzgórzu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. „Kochanie, oddzwonię”
17.00 S. „Agenci

sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.25 Renowacja dzisiaj
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Otwarty cel”
21.25 S. „Znikające ślady”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „Chicago Fire”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 S. „Supermarket”
9.00 „Egazy dognas”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Mistrz kulinarii”
13.00 S. „Agent dyżurny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wezwanie pięknej czaszki”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
20.00 S. „Mamuśki rządzą”
21.00 „Krwawy biznes” thriller
23.10 Dramat
00.20 „Silniki miast grzechu”

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przenaczenia”
10.00 S. „Niezapomniany”
11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiar”
12.00 S. „Krymi-

nalne umysły"
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmier-
 telne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję
 w czyjeś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Rizzo-
 li i Wyspy”
19.00 S. „Krymi-
 nalne umysły”
20.00 S. „Prawo
 i porządek”
21.00 S. „Nie zabijaj”
22.50 S. „Śmier-
 telne tropiki”
23.55 „Morderstwo
 nad jeziorem”

05.45 S. „Aka-
 cjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja
 Mszy Świętej z Sank-
 tuaryum Matki Bożej
 na Jasnej Górze”
08.30 „Kościół
 z bliska”
09.00 S. „U Pana
 Boga w ogródku”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komi-
 sarz Alex”
11.45 S. „Ojciec
 Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Maga-
 zyn Rolniczy”
13.55 „Rajska wyspa
 Borneo” film dok.
15.00 S. „Wichro-
 we wzgórza”
15.55 „Jaka to
 melodia?”
16.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to
 melodia?”
19.00 „Reporterzy”
19.20 S. „Aka-
 cjowa 38”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 „Piłka nożna eli-
 minacje Ligi Mistrzów”
23.50 „W biegu za

życiem” film dok.

TVP KULTURA
 Wtorek 22.07

07.15 „Muzycz-
 ne poranki”
08.00 „Tamte
 lata, tamte dni”
08.35 „Podró-
 że z historią”
09.20 „Księga
 Przestrzeni”
10.00 S. „Blisko,
 coraz bliżej”
11.25 „Kocie śla-
 dy” film TVP
13.00 S. dok. „The
 Sound of New York”
13.45 „Skarb Jagiello-
 nów. Polskie dzieje ar-
 rasami tkane” film dok.
14.55 „Rawhi-
 de” western
16.00 „Zielone kasz-
 tany” film obycz.
17.35 S. „Blisko,
 coraz bliżej”
19.05 „20 x 20 Lat
 TVP Kultura”
19.35 Portrety
19.50 „John Huston.
 Na własnych zasa-
 dach” film dok.
21.00 „Czy to jest
 miłość?” spektakl
22.25 „Papierowy
 księżyc” dramat
00.15 Tamte
 lata, tamte dni

07.00 „Panorama”
07.35 „Anna Dymna
 spotkajmy się”
08.00 „Rączka gotuje”
08.30 „Pytanie
 na śniadanie”
12.10 „Wynalaz-
 ki na medal”
12.30 S. „Bar-
 wy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ranczo”
15.15 Koncert
16.10 „Hity i hi-
 storie gwiazd”
16.30 „Program
 informacyjny 14.30”
17.00 „Królowie”
17.30 S. „Bar-
 wy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”

18.20 „Gra słów.
 Krzyżówka”
18.50 „Te-
 leexpress Extra”
19.15 „Rosół polski”
19.45 „Panorama”
20.10 „Gwiazdy opol-
 skich kabaretów”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ojciec
 Mateusz”
23.10 „Lato z Radiem
 i Telewizją Polską”
00.10 „Panorama”

07.55 „Był taki dzień”
08.00 „Spór o historię”
08.30 S. „Prze-
 prowadzki”
09.25 „Lena na
 Kaukazie”
09.50 „W kotle historii”
10.15 „Myśliciele”
10.20 „Historia
 Polski” film dok.
11.05 „Encyklopedia
 II wojny światowej”
11.35 S. „Ile jest życia”
12.30 „Na tropie
 przypraw. Pikant-
 nie i słodko”
12.50 „Wszystkie
 kolory świata”
13.45 „Podró-
 że z historią”
14.10 „Polska i świat
 z historią w tle”
14.30 „Sprawy
 honorowe” film dok.
15.20 „Perły ar-
 chiwów”
15.45 „Oblicza
 terroryzmu”
16.30 S. „Koro-
 na królów”
16.55 „Arrasów
 dzieje osobliwe”
17.20 „Sensa-
 cje XX wieku”
18.10 „Historia
 Polski” film dok.
19.10 „Polskie 100 lat”
19.35 „Było,
 nie minęło”
20.00 S. „Prze-
 prowadzki”
20.50 „Polska i świat
 z historią w tle”
21.05 „Kroniki Hitlera”
21.55 „Rzecz Polska”
22.10 „Historia w

postaciach zapisana”
23.55 „Pamięć”
 film dok.
00.35 „Kataloński
 sen” film dok.

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w
 obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Moja parafia
01.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy
 niedokończone
03.25 Święty na
 każdy dzień
03.30 Poznaje-
 my Polskę
03.45 Modlitwa
 z telefonicznym
 udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Historia
05.00 Apel Ja-
 snogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski
 Punkt Widzenia
06.00 Wytrwa-
 li w wierze
07.00 Muzycz-
 ne chwile
07.15 Polityka
08.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski
 Punkt Widzenia
09.35 Nadzieja
10.00 Papież Po-
 lak do Rodaków
10.45 Słowo życia
10.50 Święty na
 każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Jak my to
 widzimy z dale-
 ka widać lepiej
11.45 Zew natury
12.05 Mocni w Wierze
12.35 Słowo życia
12.40 Ma się rozumieć
12.50 Święty na
 każdy dzień
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Polacy w
 Bitwie o Anglię
14.05 Alternatywa

dla programu In vitro
14.30 Msza świę-
 ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz-
 ne chwile
15.30 Lubieszów
16.00 Brat Kalikst
 z Poczekajki
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Jestem mamą
17.25 Przyroda
 w Obiektywie
17.40 Zdrowie z
 Bożej Apteki
17.55 Św. Józef
 patron na trze-
 cie tysiąclecie
18.10 Prosto o
 gospodarce
18.30 Rajd Katyński
18.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy
 niedokończone
20.25 Święty na
 każdy dzień
20.30 Każdy ma-
 luch to potrafi
20.45 Modlitwa
 z telefonicznym
 udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Historia
22.00 Apel Ja-
 snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski
 Punkt Widzenia
23.00 Kocham życie
23.45 Pani Mazowska

7.00 Fani czte-
 rech kółek
9.00 Łowcy klasyków
11.00 Łowcy staroci
13.00 Naprawa
 gospodarstwa
17.00 Jak to jest
 zrobione?
17.30 Łowcy staroci
18.00 Fani czte-
 rech kółek
19.00 Jak to jest
 zrobione?
21.00 Gorączka
 złota: złoty szlak
23.00 Piekielny kanion
00.00 Nagi instynkt
 przetrwania

TVP
WILNO

7.05 Zwierzaki Czytali
7.15 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
7.30 Moda na rodzinę
7.55 W kotle historii
8.20 Dziką Polską
8.45 Kultowe rozmowy
9.10 Portrety wileńskie
9.25 62. KFPP w Opolu
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów.
 Krzyżówka
10.50 Słownik
 polsko@polski
11.20 Zwierza-
 ki Czytali
11.30 „Cześć, czy
 mogę Cię zjeść?”
11.40 Rola życia
12.05 S. „Królowie”
13.00 Polacy Świata
13.05 Unia kulinarna
13.25 Lato z Radiem
 i Telewizją Polską
14.15 „Żyliśmy
 tylko muzyką”
15.10 Notacje
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do
 Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy
 szczęścia”
17.10 Zwierza-
 ki Czytali
17.20 „Cześć, czy
 mogę Cię zjeść?”
17.35 Alchemik
17.50 S. „Dziew-
 czyny ze Lwowa”
18.35 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Polacy Świata
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program
 informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Królowie”
21.55 Rola życia
22.20 Dziką Polską
22.45 Unia kulinarna
23.05 S. „Na sygnale”
23.50 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pożyteczni.pl

LRT | TV

6.00 Hymn Repu-
 bliki Litewskiej

6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kry-
 minalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk
 o pomoc”
10.35 S. „Berlińska
 Policja Wodna”
11.30 S. „Twa-
 rzą w twarz”
12.25 „Czego
 nie mówić”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Eva Lon-
 goria szuka Meksyku”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00,
 Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień
 dobry Litwo
16.15 S. „Raj
 dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Świat oca-
 mi Litwinów
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Narcos”
22.35 S. „Zagu-
 biony bagaż”
23.30 S. „Invincible”
00.00 S. dok. „Eva Lon-
 goria szuka Meksyku”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom
 i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważ-
 ne sprawy”
10.00 S. „Potrze-
 buję miłości”
11.00 S. „Krw-
 we kwiaty”
12.00 „Pierw-
 sze randki”
13.00 Księżnicz-
 ka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wie-
 czór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 Od...do...
21.00 „Komi-
 sja miłości”
21.30 Wiadomości

22.30 Film fab.
00.15 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Repu-
 bliki Litewskiej
6.02 Przyjazna Litwa
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Styl
8.30 Drogi
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Pogoń
12.00 S. dok. „Pierw-
 sze wrażenia. Siła
 twarzy i głosu”
13.00 O świecie dnia X
13.30 Euromaxx
14.00 Festiwal
 Jazzowy na Zamku
 w Kłajpedzie 2021
15.00 LRT OPUS
 pełnia księżycy
15.35 S. „Krzyk
 o pomoc”
16.20 S. „Solsidan”
17.05 Dzień do-
 bry, Litwo
19.00 Weranda
19.30 S. dok. „Połą-
 czenie La Caviar”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Litewskie
 Olimpijczycy
21.45 Mistrzostwa
 Europy Kobiet UEFA.
00.00 S. „Raj
 dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka
 ambasadora”
7.30 „Szczęśliwy dom”
9.00 S. „Walker,
 rycerz Texasu”
10.00 S. „W wi-
 rze miłości”
11.00 S. „Marze-
 nia o wolności”
12.00 S. „Dro-
 ga do domu”
14.00 S. „Nie ma
 przepisu na miłość”
15.00 S. anim.
 „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Szczę-
 śliwy dom”
21.00 S. „Niedo-

skonałe geny”
21.30 Wieczorne
 wiadomości TV3
22.30 Dramat
00.25 S. „Prawo
 i porządek”

6.00 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny
 glin. Charków”
9.30 S. „Ostat-
 ni gliniarz”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
15.00 S. „Pod
 pokładem”
16.00 S. „Ostat-
 ni gliniarz”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 Film fab.
23.00 Komedia
01.20 S. „FBI”

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 W rytmie ogrodu
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. „Agenci
 sprawiedliwości”
10.00 S. „Znika-
 jące ślady”
11.00 S. „Stary”
12.30 Rozmowy
 nad morzem
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia
 jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. „Kocha-
 nie, oddzwonię”
17.00 S. „Agenci
 sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Otwarty cel”
21.25 S. „Znika-
 jące ślady”
22.30 Reporter

22.50 Sport. Pogoda
23.00 S. „Kocha-
 nie, oddzwonię”
23.30 S. „Historia
 jednego przestępstwa”
00.30 S. „Aleksandra”

5.45 S. „Chicago Fire”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 S. „Supermarket”
9.00 „Na jednym
 końcu haczyk”
9.30 „Gwiazdy
 lombardu”
10.00 S. „Dotrwać
 do trzydziestki”
11.00 „Najzabawniej-
 sze amerykańskie
 filmy domowe”
12.00 „Mistrz kulinarii”
13.00 S. „Agent
 dyżurny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wezwanie
 pięknej czaszki”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simp-
 sonowie”
19.00 S. „Dotrwać
 do trzydziestki”
20.00 S. „Ma-
 muśki rządzą”
21.00 Film fab.
22.45 Dramat
00.00 „Silniki mia-
 sta grzechu”

6.00 S. „Wybacz nam
 nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Prze-
 znaczenia”
10.00 S. „Nieza-
 pomniany”
11.00 S. „Specjaliści.
 W imieniu ofiar”
12.00 S. „Krymi-
 nalne umysły”
13.00 S. „Prawo
 i porządek”
14.00 S. „Śmier-
 telne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję
 w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Rizzo-
 li i Wyspy”

19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Nie zabijaj”
22.50 S. „Śmiertelne tropiki”
23.50 S. „Nie zabijaj”

05.45 S. „Akacja 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Rodzina”
09.00 S. „U Pana Boga w ogródku”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.50 „Na granicy zagłady: najcięższe zwierzęta Chin” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórza”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 „Reporterzy”
19.20 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
22.20 Koncert
23.25 „Pełnia życia” film obycz.
01.30 „C. K. Dezerterzy” komedia

07.15 „Muzyczne poranki”
08.05 „Tamte lata, tamte dni”
08.45 „Podró-

że z historią”
09.30 Wydarzenie aktualne
10.00 S. „Blisko, coraz bliżej”
11.25 „Zielone kasztany” film obycz.
13.05 „John Huston. Na własnych zasadach” film dok.
14.10 „Rawhide” western
15.30 „Miasto z morza” film obycz.
17.40 S. „Blisko, coraz bliżej”
19.00 Muzyka w sieci
19.30 Informacje kulturalne
19.55 „Reżyserzy”
21.00 S. „Kafka”
22.00 „Zawrótcony” dramat
23.40 „Papierowy księżyc” dramat

07.00 „Panorama”
07.35 „Ocalony świat”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Gwiazdy opolskich kabaretów”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ojciec Mateusz”
15.05 „Szkatułka z Hongkongu” film TVP
16.05 „Opole na bis”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 S. „Królowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Rączka gotuje”
19.45 Panorama
20.10 „Hello Polonia”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „O mnie się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”

00.10 „Panorama”
 TVP Historia 2
 Środa 23.07
08.00 „Był taki dzień”
08.04 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
08.10 „Ex Libris”
08.30 S. „Przeprawkę”
09.20 „Lena na Bałkanach”
09.45 „W kotle historii”
10.10 „Był taki dzień”
10.15 „Historia Polski” film dok.
11.15 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.35 S. „Ile jest życia”
12.25 „Na tropie przyspraw”
12.50 „Związek Polaków w Niemczech” film dok.
13.45 S. dok. „Podróż z historią”
14.15 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
14.20 „Cichociemni” film dok.
15.30 „Afryka mojego dzieciństwa” film dok.
16.20 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Poczet Wielkich Hetmanów”
17.15 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.05 „Historia Polski” film dok.
18.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
19.00 S. dok. „Polskie 100 lat”
19.25 „Fake czy historia?”
20.00 S. „Przeprawkę”
20.50 „Chłaniów” film dok.
21.35 „Polacy na ratunek Żydom”
21.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych – Częstochowa”
22.00 „Zawrótcony” dramat
23.15 „Lot do wolności” film dok.
00.10 „Szerokie tory”

00.45 Muzyczne chwile
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Rajd Katyński
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-łuch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Historia
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Polska Bretania
08.30 Święty na każdy dzień
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy ma-łuch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego mocą
10.30 Sanktuarium polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
12.00 Muzyczne chwile
12.15 Mateczniki Polskości
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o gospodarce
13.00 Anioł Pański

13.03 Informacje dnia
13.20 Pastuszek
14.00 20 czerwca 1941 roku
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Cysters
16.00 Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heiligenkreuz
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Misja Bilaj
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrawiliśmy
23.30 Bądź wierny, idź i pamiętaj

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Skarby z szopy
11.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czterech kółek
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
21.00 Samochód marzeń
22.00 Sklep marzeń
23.00 Głośno i szybko
00.00 Nagi instynkt przetrwania

Geresnė ateitis

WAKACJE Z ORZEŁKIEM

dla dzieci w wieku 10 - 16 lat

TAŃCE LUDOWE - ZAJĘCIA TEATRALNE I
MUZYCZNE - PIERWSZA POMOC -
STRZELANIE - PŁYWANIE NA DESKACH SUP
ZAJĘCIA NA LINACH - ZAWODY SPORTOWE
I NIE TYLKO

TERMINY

- 6-13.07.2025 r.
- 13-20.07.2025 r.
- 27.07-3.08.2025 r.
- 3-10.08.2025 r.

ZAKWATEROWANIE

- Hotel Centrum Kultury w Niemenczynie
- pokoje 2,3,4 i 6-cio osobowe
- z pełnym węzłem sanitarnym (prysznic, toaleta umywalka)
- TV
- WiFi

Koszt:

290€

WIĘCEJ INFORMACJI

ZGŁOSZENIA

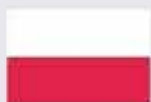
+370 672 237 21
+370 670 068 62
+48 571 314 162

z.orzelkiem@gmail.com

Wakacje z Orzełkiem

Dofinansowano przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

INSTYTUT ROZWOJU
JĘZYKA POLSKIEGO

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Wilnie

Przedsięwzięcie jest współfinansowane
ze środków
Ambasady RP w Wilnie

Patronat medialny:

TVP
WILNO

Projekt realizowany za pośrednictwem
Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Józefa Olszewskiego

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie Tel. +370 603 63 636

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte. Tel. +370 666 85 855

SKUPOJEMY BYDŁO
+370 620 33544

UAB „KLION” zatrudni
SPRZEDAWCĘ części samochodowych
Wynagrodzenie od 1040 euro
Praca może być co drugi dzień
Miejsce pracy:
Vilnius, Birbynių g. 4A
Tel.: 0 685 04080
e-mail.: info@klion.lt

UAB „Ecoservice”

zaprasza do swojego zespołu w Wilnie osobę do sortowania surowców wtórnych!

Harmonogram pracy: 3 dni pracy / 3 dni wolne.
Godziny pracy: zmiana dzienna 7:00–19:00/
zmiana nocna 19:00–07:00.

Miejsce pracy: Gariūnų g. 71, Wilno.

Wynagrodzenie: 850-1100 „na rękę”
+ dodatki od wyników.

Zainteresowanych prosimy o kontakt pod numerem **+370 612 424 41**.

ZAMÓW PRZYKRYCIE MOGIŁY ZA CENĘ Z ZESZŁEGO SEZONU!

Skontaktujcie się z nami, a my przyjdziemy z darmową konsultacją

VPU NR. 40 (2.80 x 2.50 M)

3 PŁYTY + 1 POSTUMENT

CENA CAŁEGO KOMPLETU: 1150 €

(LUB NA RATY: 25.21 € / mies.)

VILNIAUS
PAMINKAI

VILNIAUS PAMINKAI
Čekoniškių g. 11, Vilnius

☎ (+370) 606 78005

☎ (+370) 699 17197

KURIER WILENSKI
DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ
Wilno, Birbynių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt
Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego ma przyjemność zaprosić Państwa na prezentację II części książki pt.

„WILEŃSKIE ABC – LUDZIE, MIEJSCA, HISTORIE”

23 LIPCA 2025 R.
GODZINA 18:00
DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE
UL. NAUGARDUKO 76, 03202 WILNO, LITWA

podczas prezentacji m.in. spotkanie z autorem książki
- Waldemarem Wołkanowskim

ORGANIZATORZY:

PROJEKT FINANSOWANY PRZEZ MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W KONKURSIE „POLONIA I POLACY ZA GRANICĄ 2024” – WYDARZENIA I INICJATYWY POLONIJNE ZA POŚREDNICTWEM FUNDACJI „POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE” IM. JANA OLSZEWSKIEGO.

Trump zmienia skład Coca-Coli

Prezydent Donald Trump ogłosił, że po rozmowach z przedstawicielami Coca-Coli firma zgodziła się na stosowanie cukru trzcinowego w napojach sprzedawanych na rynku amerykańskim. „Rozmawiałem z Coca-Colą o używaniu PRAWDZIWEGO cukru trzcinowego w napojach w Stanach Zjednoczonych i zgodzili się to zrobić. Chciałbym podziękować wszystkim decydom w Coca-Coli” – napisał Trump na platformie Truth Social. Rzecznik Coca-Coli potwierdził, że firma wkrótce przedstawi szczegóły dotyczące nowych produktów i podziękował prezydentowi za zainteresowanie marką. Obecnie napoje Coca-Coli w USA są słodzone głównie syropem kukurydzianym. Fot. Freepik.com

„Nocna owsianka” księżnej Diany znów kusi smakiem

Choć od śmierci księżnej Diany minęło już niemal 30 lat, Lady Di nieustannie inspiruje – nie tylko jako ikona stylu i elegancji, ale także... zdrowego stylu życia. Jak się okazuje, jednym z jej ulubionych porannych rytuałów było spożywanie tzw. „nocnej owsianki”, która dziś uznawana jest za jedno z najzdrowszych śniadań. Dzięki obecności błonnika oraz cennych witamin i minerałów owsianka wspiera pracę układu trawiennego, obniża poziom cholesterolu i poprawia funkcjonowanie mózgu. Wersja nocna, czyli przygotowywana bez gotowania, ma dodatkową przewagę – pozwala zachować więcej składników odżywczych. Receptura jest prosta, ale efekt zachwyci smakiem i wartościami odżywczymi. Zamiast gotować płatki owsiane w wodzie lub mleku należy zalać je świeżo wyciśniętym sokiem pomarańczowym i odstawić na noc do lodówki. Rano do namoczonych płatków dodaje się jogurt grecki, miód i odrobinę soku z cytryny. Całość można udekorować ulubionymi jagodami i orzechami.

Viralowy fenomen Labubu

Chińska firma Pop Mart, producent kultowych lalek Labubu, notuje spektakularny wzrost zysków w pierwszej połowie 2025 r. Za pierwszych sześć miesięcy 2025 r. firma spodziewa się wzrostu zysków o co najmniej 350 proc., a przychody spółki potroili się w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Popyt na lalki Labubu wykroczył daleko poza tradycyjne granice handlu detalicznego. Wiele sklepów na całym świecie musiało czasowo wstrzymać sprzedaż z powodu braków w magazynach. Rekordowe kwoty osiągają również limitowane edycje – w czerwcu w Pekinie lalkę Labubu wielkości człowieka sprzedano na aukcji za 150 tys. dolarów. Fot. Wikipedia.org

Fotomigawka

■ Wyścigi samochodów sportowych w Połędze Fot. Orestas Gurevičius, ELTA